

EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 7.12.2011
COM(2011) 838 galīgā redakcija

2011/0404 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par pirmspievienotās palīdzības instrumentu (PPI II)

{SEC(2011) 1462 galīgā redakcija}

{SEC(2011) 1463 galīgā redakcija}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

Šis priekšlikums būtu jāskata saistībā ar visiem finanšu instrumentiem, kas ierosināti 2014.–2020. gada finanšu plānā, kā noteikts paziņojumā „Budžets stratēģijai „Eiropa 2020”¹. Paziņojumā ir noteikta budžeta stratēģija attiecībā uz Eiropas Savienības ārējās darbības instrumentiem, kas paredzēti 4. izdevumu kategorijā (Globālā Eiropa), tostarp attiecībā uz Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (PPI). Ņemot to vērā, Komisija iepazīstina ar regulas projektu, kurā noteikts jaunā PPI tiesiskais pamats, kā arī alternatīvo scenāriju ietekmes novērtējums.

Līguma par Eiropas Savienību 49. pantā noteikts, ka jebkura Eiropas valsts, kas ievēro Līguma 2. pantā minētās Eiropas Savienības vērtības un apņemas tās sekmēt, var lūgt, lai to uzņem par Savienības locekli.

Pēdējos 50 gadus Eiropas Savienība vienlaikus ir veicinājusi gan integrāciju, gan arī paplašināšanos, palielinot dalībvalstu skaitu no 6 līdz 27 dalībvalstīm pašreiz, un Eiropas Savienības iedzīvotāju skaits no mazāk nekā 200 miljoniem ir palielinājies līdz vairāk nekā 500 miljoniem. Veicot pārskatīšanu² piecus gadus pēc Eiropas Savienības piektās paplašināšanās kārtas 2004. gadā, tika secināts, ka pēdējās paplašināšanās kārtas ir nodrošinājušas augstāku labklājības līmeni visiem Eiropas Savienības pilsoņiem un padarījušas Eiropu par spēcīgāku dalībnieci pasaules ekonomikā; Eiropas Savienības institucionālajam un tiesiskajam pamatam, kā arī kopējai politikai ir bijusi izšķiroša nozīme panākumu nodrošināšanā; uzņēmēju un pilsoņu ieguvumi ir bijuši nepārprotami; un paplašinātā Eiropas Savienība ir bijusi labāk sagatavota esošo un nākotnes problēmu risināšanai.

Pēdējo reizi Eiropas Savienības paplašināšanās procesa turpināšanas pamatojums tika apstiprināts Padomes 2010. gada 14. decembra secinājumos: „*Paplašināšanās nostiprina mieru, demokrātiju un stabilitāti Eiropā, kalpo ES stratēģiskajām interesēm un palīdz ES labāk sasniegt politikas mērķus svarīgās jomās, kas ir pamatā ekonomikas atveseļošanai un noturīgai izaugsmei.*” Padomes secinājumos tika vairākkārt uzsvērts, ka, Lisabonas līgumam stājoties spēkā, Eiropas Savienība var turpināt īstenot savu paplašināšanās darba kārtību un saglabāt stimulu padziļināt integrāciju.

Pašreiz Eiropas Savienība ir sākusi sarunas ar 5 kandidātvalstīm³ un 4 potenciālajām kandidātvalstīm⁴. Paredzams, ka līdz 2014. gadam par dalībvalsti kļūs tikai Horvātija. Sociāli ekonomiskie rādītāji liecina par to, ka, izņemot Islandi, paplašināšanās procesā iesaistīto valstu līmenis joprojām ir daudz zemāks par vidējo līmeni Eiropas Savienībā un zemāks pat par līmeni dalībvalstīs, kuru rādītāji ir viszemākie. Ņemot vērā zemo sociāli ekonomiskās

---

¹ Komisijas 2011. gada 29. jūnija paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai „Budžets stratēģijai „Eiropa 2020””, COM(2011)500 galīgā redakcija.

² Komisijas 2009. gada 20. februāra paziņojums Padomei, Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, Reģionu komitejai un Eiropas Centrālajai bankai „Pieci gadi kopš ES paplašināšanās — ekonomikas sasniegumi un grūtības”.

³ Horvātija, Bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika, Islande, Melnkalne un Turcija.

⁴ Albānija, Bosnija un Hercegovina, Serbija, kā arī Kosova saskaņā ar ANO DPR 1244/99.

attīstības līmeni, ir vajadzīgas lielas investīcijas, lai tuvinātu šīs valstis Eiropas Savienības standartiem un lai tās varētu uzņemties saistības, ko paredz dalība Eiropas Savienībā, kā arī izturēt vienotā tirgus radīto konkurences spiedienu. Turklāt šīm valstīm jābūt gatavām risināt globālās problēmas, piemēram, klimata pārmaiņu problēmu, un pievienoties Eiropas Savienības centieniem šā sarežģītā jautājuma risināšanā. Stratēģijā „Eiropa 2020” gudrai, ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei mērķu sasniegšana klimata pārmaiņu un atjaunojamu energoresursu jomā ir viens no pieciem galvenajiem mērķiem. Eiropas Savienība paļaujas uz zemas oglekļa emisijas izaugsmes modeli, un šī nostāja jādara zināma citiem, tostarp īstenojot paplašināšanās procesu.

Turklāt Rietumbalkānu valstis joprojām ir salīdzinoši jaunas valstis, kas izveidotas pēc bijušās Dienvidslāvijas sabrukuma. Jāturpina stiprināt politisko stabilitāti, demokrātijas un cilvēktiesību principu pilnīgu ievērošanu un labu pārvaldību, proti, visas Eiropas Savienības pamatvērtības.

Šīs valstis pašas nespēj īstenot visus centienus un segt visas izmaksas, kas saistītas ar kritēriju izpildi, lai pievienotos Eiropas Savienībai. Lielākajai daļai valstu trūkst iespēju pašām finansēt institucionālās reformas un valsts investīcijas, kas vajadzīgas, lai stabilizētu sabiedrību un ekonomiku un virzītos uz ilgtspējīgu attīstību.

Tehnisko un finansiālo palīdzību paplašināšanās procesā iesaistītajām valstīm šobrīd nodrošina Pirmspievienošanās palīdzības instruments (PPI)⁵. Šā instrumenta termiņš beigsies 2013. gada beigās. Ņemot vērā iespējamo paplašināšanos nākotnē, Eiropas Savienībai jāturpina piedāvāt kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātvalstīm tehnisko un finansiālo palīdzību, lai atrisinātu sarežģīto situāciju šajās valstīs un panāktu ilgtspējīgu attīstību.

Jaunajam pirmspievienošanās instrumentam arī turpmāk jābūt *vērstam uz paplašināšanās politikas īstenošanu*, kas ir viena no Eiropas Savienības ārējās darbības prioritātēm, tādējādi palīdzot veicināt stabilitāti, drošību un labklājību Eiropā. Šajā saistībā jaunajam instrumentam arī turpmāk jāatbilst vispārējam mērķim atbalstīt kandidātvalstis un potenciālās kandidātvalstis, gatavojoties dalībai Eiropas Savienībā, un palīdzēt pakāpeniski saskaņot to iestādes un ekonomiku ar Eiropas Savienības standartiem un politiku, ņemot vērā to īpašās vajadzības un pielāgojoties to individuālajai paplašināšanās programmai. To darot, būtu jāstiprina saistība starp finansiālo palīdzību un vispārējo progresu pirmspievienošanās stratēģijas īstenošanā.

Turklāt pirmspievienošanās palīdzībai nākotnē jābūt stratēģiskākai, efektīvākai un mērķtiecīgākai nekā līdz šim un vērstai uz ilgtspējīgākiem rezultātiem, palielinot šo valstu gatavību dalībai Eiropas Savienībā. Jaunajam instrumentam jābūt elastīgākam un jāparedz iespēja piesaistīt lielāku finansējumu no citiem līdzekļu devējiem vai privātā sektora, izmantojot inovatīvus finansēšanas instrumentus, vienlaikus veicinot vienkāršošanu un tāda administratīvā sloga mazināšanu, kas saistīts ar finansiālās palīdzības pārvaldību.

Saskaņotība ar citām politikas jomām

Paplašināšanās process paplašina Eiropas Savienības iekšpolitiku, attiecinot to arī uz saņēmējvalstīm. Tas cita starpā veicina iekšējā tirgus, Eiropas tiesiskuma un brīvības telpas

---

⁵ Padomes 2006. gada 17. jūlija Regula (EK) 1085/2006.

un Eiropas energoapgādes un transporta tīklu paplašināšanu, nodarbinātības iespēju uzlabošanu, prasmju pilnveidošanu, izglītības un sociālo integrāciju, nabadzības mazināšanu, vides aizsardzību un pārrobežu gaisa un ūdens piesārņošanas novēršanu, pielāgošanos kopējai lauksaimniecības politikai un kopējai zivsaimniecības politikai, centienus dažādot energoresursu avotus⁶, resursu efektivitātes panākšanu, noturības pret katastrofām uzlabošanu un risku novēršanu un pārvaldību, kā arī integrētākas un stratēģiskākas pieejas panākšanu jūrniecības politikai, zinātnes izcilībai un digitālajai darba kārtībai. Turklāt atbilstība Eiropas Savienības politikai un tiesību aktiem klimata jomā nodrošinās saņēmējvalstīm ieguvumus, veicinot zemas oglekļa emisijas attīstību un vidi draudzīgākas darbavietas reģionā, kas lielā mērā pakļauts klimata pārmaiņu ietekmei.

Slēdzot stabilizācijas un asociācijas nolīgumus un citus nolīgumus ar kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātvalstīm, Eiropas Savienība aktīvi rosina paplašināšanās procesā iesaistītās valstis izveidot konkurences režīmu. Pirmspievienšanās palīdzība turpmāk tiks sniegta arī tam, lai stiprinātu pētniecības un inovācijas spēju, kā arī lai veicinātu informācijas un komunikāciju tehnoloģiju (IKT) izplatību, kas savukārt sekmēs inovācijas savienības izveidi, nodrošinās pamatu citu stratēģijas „Eiropa 2020” mērķu sasniegšanai un veicinās atbilstību Eiropas Savienības tehniskajām prasībām un standartiem daudzās citās politikas jomās (piemēram, sabiedrības veselības, nodrošinātības ar pārtiku, klimata un vides jomā, tostarp bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu aizsardzības jomā).

Kā noteikts Stokholmas programmā, drošības uzlabošana Eiropā ir viens no būtiskākajiem jautājumiem Eiropas Savienības darba kārtībā. Pirmspievienšanās finansiālās palīdzības labāka stratēģiskā orientācija palīdzēs atbalstīt paplašināšanās procesā iesaistītās valstis, lai tās varētu novērst un apkarot organizēto noziedzību un korupciju un stiprināt savu tiesībaizsardzības, robežu pārvaldības un migrācijas kontroles spēju.

Paplašināšanās stiprina Eiropas Savienību un padara to pamanāmāku starptautiskā līmenī. Stājoties spēkā Lisabonas līgumam, Eiropas Savienība savā rīcībā ieguva iespējas palielināt savu ietekmi pasaulē. Šādu iespēju piemērs ir Eiropas Savienības nozīme ANO Ģenerālās asamblejas rezolūcijas par Kosovu pieņemšanā. Piektā paplašināšanās kārtā bija jauns stimuls Eiropas Savienības attiecībām ar tās austrumu un dienvidu kaimiņvalstīm un rosināja to meklēt iespējas attīstīt iniciatīvas Baltijas jūras un Melnās jūras reģionā. Pievienšanās process, kurā piedalās Rietumbalkānu valstis un Turcija, paplašina Eiropas Savienības intereses un ietekmi Vidusjūras un Melnās jūras reģionā, kā arī Donavas baseina reģionā. Ja papildus pievienšanās procesam un saskaņā ar Eiropas Savienības nostāju tiktu stiprināta Turcijas nozīme reģionā, tas būtu ieguvums abām pusēm, risinot jautājumus ne tikai Tuvo Austrumu un Dienvidkaukāza reģiona, bet arī pasaules līmenī. Īstenojot sadarbību, Eiropas Savienība un Turcija var uzlabot energoapgādes drošību, risināt reģionālos konfliktus un novērst šķelšanos etnisku vai reliģisku iemeslu dēļ, kā arī uzlabot sadarbību ar jūrniecību saistītu jautājumu risināšanā, jo īpaši Melnās jūras reģionā. Islandei un Eiropas Savienībai kopā var būt liela nozīme energoapgādes, vides, klimata pārmaiņu, jūrniecības un drošības jautājumu risināšanā Arktikas reģionā.

---

⁶ Komisijas 2011. gada 7. septembra paziņojums par energoapgādes drošību un starptautisko sadarbību — „ES enerģētikas politika: attiecību veidošana ar partneriem ārpus mūsu robežām”, COM(2011) 539.

2. A PSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM REZULTĀTI UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMI

Apspriešanās ar ieinteresētajām personām par turpmāko pirmspievienošānās palīdzību

Jaunā pirmspievienošānās palīdzības instrumenta priekšlikuma pamatā ir tās intensīvās apspriedes ar ieinteresētajām personām, kuras tika sāktas konferencē „PPI — *ilgtspējīgi rezultāti un ietekme*”, ko 2010. gada 6. un 7. decembrī Briselē organizēja Komisija. Pēc konferences 2011. gada pirmajā pusgadā apspriedes ar ieinteresētajām personām tika organizētas vairākkārt, nodrošinot ievaddatus *iepriekšējam novērtējumam*, kas bija vajadzīgs, izstrādājot jauno pirmspievienošānās palīdzības instrumentu. Apspriedes ietvēra:

- **tiešsaistes apsekojumu**, kura laikā tika iegūtas 338 atbildes no dalībvalstu pārstāvjiem, kandidātvalstu un potenciālo kandidātvalstu tām iestādēm un nevalstiskajām ieinteresētajām personām, kas izmanto PPI palīdzību, Komisijas dienestiem, līdzekļu devējiem un starptautiskajām finanšu iestādēm, citām starptautiskajām organizācijām, nevalstiskajām organizācijām (NVO), pētniekiem, ekspertiem un interešu grupām;
- **mērķgrupu** diskusijas: proti, bija šādas mērķgrupas — viena augsta līmeņa darba grupa, četras jaukta sastāva grupas, kurās bija Komisijas ierēdņi un ārējās ieinteresētās personas, trīs īpašas mērķgrupas jautājumos par PPI palīdzību pārrobežu sadarbībai, reģionālajai attīstībai, cilvēkresursu attīstībai un lauku attīstībai, kā arī divas tikšanās ar dalībvalstu pārstāvjiem tehniskajā komitejā, kas palīdz Komisijai īstenot pirmspievienošānās palīdzību; un tikšanās ar Rietumbalkānu iestādēm saistībā ar risinājumiem pārrobežu sadarbībai nākotnē uz robežām starp Rietumbalkānu valstīm;
- **apspriedes** ar Komisijas ierēdņiem Komisijas galvenajā mītnē un Eiropas Savienības delegācijām saņēmējvalstīs, struktūrām, kas saņēmējvalstīm sniedz tehnisko palīdzību vai atbalstu politikas izstrādē, saņēmējvalstu PPI koordinatoru biroju pārstāvjiem, daudzpusējiem un divpusējiem līdzekļu devējiem, starptautiskajām un reģionālajām organizācijām (Apvienoto Nāciju Organizācijas aģentūrām, Reģionālās sadarbības padomi, EDSO u. c.) un NVO (Eiropas Stabilitātes iniciatīvu, Starptautisko Krīzes grupu, Atvērtās sabiedrības fondu u. c.) Eiropas Savienības līmenī;
- **darba grupas sanākumi**, kuru organizēja Komisija sadarbībā ar Eiropas Savienības Ungārijas prezidentūru Zagrebā 10. un 11. maijā un kuras laikā tika paziņoti apspriežu sākotnējie rezultāti un apspriesti ar visām PPI ieinteresētajām personām.

Ieinteresēto personu apspriežu laikā pausto viedokļu analīze parāda, ka ir izteikts atbalsts šādām darbībām:

- **turpināt īstenot instrumentu**, nodrošinot līdzīgu finansējuma līmeni un aptverot gan institucionālo attīstību, gan arī sociāli ekonomisko attīstību;
- **pielāgot palīdzību** katras valsts vajadzībām un īpatnībām;

- **stiprināt nozaru pieeju**, īstenojot saskaņotu plānošanas procesu ilgtermiņā, lai izstrādātu stratēģisku instrumentu līdzekļu devēju un privātā sektora investīciju koordinēšanai;
- **ieviest daudzgadu plānošanu**, aptverot nākamo daudzgadu finanšu shēmu un veicot termiņa vidusposma pārskatīšanu, kā arī turpinot attīstīt **daudzgadu plānošanu** arī pārejas palīdzības un iestāžu veidošanas jomā, vienlaikus veicinot **saņēmējvalstu aktīvāku iesaistīšanos programmu izstrādē** to spēcīgāko valsts iestāžu vadībā, kas atbildīgas par PPI koordināciju;
- **atbalstīt labu sniegumu**, kura pamatā ir palīdzības izmantošana un stratēģisko mērķu sasniegšana; **stingrāk un sistemātiskāk piemērot nosacījumu izpildes noteikumus** valstu, nozares stratēģijas un projektu līmenī;
- **nodrošināt piekļuvi dažādiem palīdzības veidiem** nevis atkarībā no kandidātvalsts/potenciālās kandidātvalsts statusa, bet pamatojoties uz gatavību izmantot palīdzību, kā arī piemērot pakāpenisku pieeju palīdzības pārvaldības decentralizācijai;
- **pārskatīt pašreizējo komponentu struktūru**, tostarp nodrošināt labāku politikas jomu koordināciju;
- turpināt sadarbību ar starptautiskajām finanšu institūcijām (SFI) un **piesaistīt SFI un citu līdzekļu devēju finansējumu**;
- **pieņemt trīspusēju pieeju uzraudzībai un novērtēšanai**, vērtējot progresu šādās jomās: i) virzība uz pievienošanu Eiropas Savienībai, ii) valsts stratēģiju īstenošana un iii) panāktie rezultāti programmu, nozaru un pasākumu līmenī.

Iekšējās apspriedes par turpmāko pirmspievienšanās palīdzību

Gatavojoties jaunā PPI pieņemšanai pēc 2013. gada, Komisijā notika plašas diskusijas četros palīdzības pārvaldībā iesaistītajos dienestos, kā arī šo dienestu starpā, un tie ir — Paplašināšanās ģenerāldirektorāts, Reģionu politikas ģenerāldirektorāts, Nodarbinātības, sociālo lietu un iekļautības ģenerāldirektorāts un Lauksaimniecības un lauku attīstības ģenerāldirektorāts, kā arī notika diskusijas ar Eiropas Savienības delegācijām vai sadarbības birojiem Islandē, Rietumbalkānos un Turcijā.

Visu ārējās darbības instrumentu sabiedriskā apspriešana

Saistībā ar pirmspievienšanās palīdzību notika arī plašāka sabiedriskā apspriešana par turpmāko finansējumu Eiropas Savienības ārējai darbībai, ko laikposmā no 2010. gada 26. novembra līdz 2011. gada 31. janvārim organizēja Komisija. Sabiedriskā apspriešana tika veikta, tiešsaistē piedāvājot anketu un izziņas materiālu „Kādu finansējumu izmantot Eiropas Savienības ārējai darbībai pēc 2013. gada?”, ko bija sagatavojusi Komisija un iesaistītās EĀDD struktūras. Ārējā darbībā ieinteresētās personas sniedza 220 atbildes, kurās atspoguļojās struktūru un viedokļu dažādība.

To atbilžu vidū, kuras īpaši attiecās uz palīdzību attīstības jomā, bija arī vairākas atbildes, kas bija saistītas arī ar pirmspievienšanās palīdzību.

- Lielākā daļa respondentu apstiprināja, ka Eiropas Savienības intervences pasākumi nodrošina **būtisku pievienoto vērtību** galvenajās jomās, kuras atbalsta, izmantojot ārējai darbībai paredzētos finanšu instrumentus⁷. Daudzi respondenti Eiropas Savienības pievienoto vērtību minēja kā galveno virzītājspēku nākotnē — Eiropas Savienībai būtu jāizmanto sava salīdzinošā priekšrocība, kas saistīta ar globālo klātbūtni, plašās zināšanas, pārvalstiskais raksturs un koordinatores un apjomradītu ietaupījumu veicinātājas funkcijas.
- Gandrīz visi respondenti atbalstīja **lielākā mērā diferencētas pieejas izmantošanu**, kas pielāgota situācijai saņēmējvalstīs, pamatojoties uz skaidriem kritērijiem un efektīvu datu apkopošanu kā iespēju palielināt Eiropas Savienības finanšu instrumentu ietekmi.
- Instrumentu vienkāršošanas jomā attiecībā uz līdzsvaru starp ģeogrāfiskajiem un tematiskajiem instrumentiem tika sniegti dažādi viedokļi par Eiropas Savienības tematisko programmu pārskatīšanu un iespējamo to skaita samazināšanu. Lielākā daļa respondentu atbalstīja **Eiropas Savienības instrumentu ģeogrāfiskās elastības palielināšanu** kā iespēju risināt starpreģionālās problēmas.

Zināšanu izmantošana

Paplašināšanās ģenerāldirektorāts uzdeva veikt divus ekspertu pētījumus, lai novērtētu intervences loģiku un apkopotu pieredzi, kas gūta saistībā ar pašreizējo PPI programmu (PPI konceptuālais novērtējums), kā arī lai sagatavotu turpmākās pirmspievienšanās palīdzības laikposmam pēc 2013. gada iepriekšēju novērtējumu. Abi pētījumi ir pieejami Paplašināšanās ģenerāldirektorāta tīmekļa vietnē šajā adresē: http://ec.europa.eu/enlargement/how-does-it-work/financial-assistance/phare/evaluation/interim_en.htm.

Ietekmes novērtējums

Izstrādājot jaunā pirmspievienšanās instrumenta priekšlikumu, Komisija veica ietekmes novērtējumu, izskatot turpmāk izklāstītos risinājumus.

1. risinājums — „pārmaiņas neveikt”.

2. risinājums — „grozīt spēkā esošo regulu”, izvēloties kādu no šīm alternatīvām:

- **2.1. variants** — „samazināt piemērošanas jomu un saglabāt īstenošanas noteikumus”, pievēršot uzmanību tiesiskajām un institucionālajām pārmaiņām, kas vajadzīgas, lai nodrošinātu atbilstību pievienošanās kritērijiem, neparedzot būtisku finansējumu publisko investīciju līdzfinansēšanai sociāli ekonomiskās attīstības jomā;
- **2.2. variants** — „saglabāt komponentu struktūru un likt lielāku uzsvāru uz investīcijām”, lai palielinātu sociāli ekonomisko ietekmi saņēmējvalstīs un lai paātrinātu to gatavošanos strukturālo, kohēzijas un lauku attīstības fondu pārvaldībai;

⁷ Protī, miers un drošība, nabadzības mazināšana, humānā palīdzība, investīcijas stabilitātes un izaugsmes nodrošināšanā kaimiņvalstīs un paplašināšanās procesā iesaistītajās valstīs, globālo problēmu risināšana, Eiropas Savienības un starptautisko standartu un vērtību veicināšana un atbalsts izaugsmei un konkurētspējai ārvalstīs.

- **2.3. variants** — „saglabāt piemērošanas jomu un koriģēt īstenošanas noteikumus”, aptverot gan atbilstību pievienošanās kritērijiem, gan arī atbalstu sociāli ekonomiskajai attīstībai. Turklāt pielāgot pašreizējā PPI struktūru un īstenošanas modalitātes.

3. risinājums — „izstrādāt jaunu instrumentu”. Šis risinājums netika plašāk analizēts.

Dažādo risinājumu **ekonomisko ietekmi** noteica, pamatojoties uz iespējamību, ka risinājumi var: i) kavēt vai paātrināt paplašināšanos un tādējādi nodrošināt pozitīvu paplašināšanās ekonomisko ietekmi uz iekšējo tirgu; ii) saglabāt vai samazināt Eiropas Savienības un dalībvalstu izmaksas saistībā ar drošības pasākumiem un apdraudējumiem, robežkontroli un nelikumīgu migrāciju; iii) ierobežot vai uzlabot labākas ekonomiskās integrācijas iespējas, piemēram, uzlabojot integrāciju Eiropas tīklos; iv) pozitīvi vai negatīvi ietekmēt līdzekļu devēju un investoru uzticību saņēmējvalstīm.

Dažādo risinājumu **sociālo ietekmi** novērtēja, ņemot vērā iespējamo ietekmi uz nabadzību un atstumtību paplašināšanās procesā iesaistītajās valstīs saistībā ar pievienošanās jomā panākto progresu un tādu apstākļu radīšanu, kas ļauj uzlabot ekonomiskos rādītājus un īstenot politikas pasākumus, kuri var atrisināt šos jautājumus. Tika vērtēta arī ar pievienošanos saistītās kavēšanās un risku iespējamā ietekme uz tiesību apdraudējumiem taisnīguma un tiesiskuma jomā saņēmējvalstīs.

Risinājumu **ietekmi uz vidi** vērtēja, ņemot vērā iespējamību, ka, ja paplašināšanās tiek kavēta vai apdraudēta, var palielināties izmaksas vides jomā, jo, lai radītu salīdzinošo priekšrocību saņēmējvalstīs, var tikt piemēroti zemāki vides standarti un/vai kavētas liela apjoma investīcijas, kas vajadzīgas, lai pielāgotos Eiropas Savienības *acquis* vides jomā.

Tika noteikts, ka **2.1. variantam** var būt **negatīva ietekme** uz visiem aspektiem. Bija gaidāms, ka **2.2. un 2.3. variantam** būs **pozitīva ietekme** salīdzinājumā ar 1. risinājumu, taču atsevišķi aspekti tika vērtēti atšķirīgi. Tika novērtēts, ka efektīvākām palīdzības sniegšanas modalitātēm, ko paredz **2.3. variants**, palielinot instrumenta mērķtiecību, lietderību, efektivitāti, līdzsvarotību un ietekmi, kopumā var būt pozitīvāka ietekme nekā investīciju palielināšanai sociāli ekonomiskās attīstības veicināšanai, ko paredz 2.2. variants.

3. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

Paplašināšanās politikas pamatā ir Līguma par Eiropas Savienību 21. pants, kurā noteikts, ka „Savienības starptautiskās darbības virzītājspēks ir principi, kuri ir iedvesmojuši tās izveidi, attīstību un paplašināšanos un kuru tā tiecas veicināt visā pasaulē, proti, demokrātija, tiesiskums, universāls un nedalāms cilvēktiesību un pamatbrīvību princips, cilvēka cieņas neaizskaramība, vienlīdzības un solidaritātes princips, kā arī Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu un starptautisko tiesību ievērošana”.

Pirmspievienošanās finansiālās palīdzības tiesiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību 212. panta 2. punkts.

Jaunā pirmspievienošanās palīdzības instrumenta priekšlikums atbilst subsidiaritātes principam un proporcionalitātes principam, kas noteikts Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā.

Ievērojot subsidiaritātes principu, rīcība Eiropas Savienības līmenī nodrošina nozīmīgu pievienoto vērtību, kas saistīta ar vairākiem apsvērumiem.

- Eiropas Savienības secīga paplašināšanās pēc būtības ir **kopīgs uzdevums**, kuru var veikt tikai Eiropas Savienības līmenī. Tikai darbojoties kopā, dalībvalstis var izvirzīt pievienošanās prasības jaunajām kandidātvalstīm. No Eiropas Savienības budžeta sniegtā pirmspievienošanās palīdzība ir paredzēta tam, lai palīdzētu kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātvalstīm sagatavoties dalībai Eiropas Savienībā nākotnē — PPI ir izveidots, lai pirms pievienošanās pārbaudītu valstu spēju izpildīt saistības, ko paredz dalība Eiropas Savienībā (piemēram, izveidot iestādes pēc pievienošanās saņemtā Eiropas Savienības finansējuma pārvaldīšanai un/vai pieņemt *acquis* un Eiropas Savienības standartus). Neviens cits daudzpusējs vai divpusējs instruments nevar nodrošināt tik visaptverošas iespējas, un katrā ziņā tikai Eiropas Savienība var noteikt, kāda palīdzība ir vajadzīga, lai sagatavotos *acquis* pārņemšanai.
- Tā kā 27 dalībvalstis īsteno kopēju politiku un stratēģijas, tikai Eiropas Savienība ir pietiekami spēcīga, lai risinātu globālās problēmas. Atsevišķu dalībvalstu darbība var būt ierobežota un fragmentāra, un projekti bieži vien ir pārāk mazi, lai panāktu būtiskas atšķirības kādā jomā. Dalībvalstu darba pilnveidošana ar Eiropas Savienības palīdzību nodrošina labāku koordināciju un ļauj Eiropas Savienībai strādāt efektīvāk.
- Pēdējos gados Eiropas Savienības dalībvalstis samazina divpusējo palīdzību kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātvalstīm, atzīstot, ka koordinēta rīcība Eiropas Savienības līmenī ir efektīvāka. Aptuveni puse no Eiropas Savienības kopējās finansiālās palīdzības paplašināšanās procesā iesaistītajām valstīm 2009. gadā bija Eiropas Savienības budžeta līdzekļi. Lielākā daļa daudzpusējo līdzekļu devēju organizāciju ir pakāpeniski samazinājušas savu atbalstu, un pārējās ir pielāgojušas savas programmas Eiropas Savienības prioritātēm. Sadarbība ar Eiropas Savienību ir arī izmaksu ziņā efektīvāka. Administratīvās izmaksas ir zemākas nekā vidējās administratīvās izmaksas galvenajiem līdzekļu devējiem, kas sniedz divpusējo palīdzību.
- Pirmspievienošanās palīdzība ir ieguldījums Eiropas Savienības nākotnē, atbalstot kaimiņvalstu stabilitāti un labklājību un efektīvi nodrošinot kandidātvalstu spēju, pievienojoties Eiropas Savienībai, īstenojot *acquis*, tostarp pārvaldīt struktūrfondu, kohēzijas, lauksaimniecības un lauku attīstības, jūrniecības un zivsaimniecības finansējumu un Savienības politiku. Tehniskā un finansiālā palīdzība paātrina sagatavošanās procesu un nodrošina stimulus nepieciešamai sabiedrības, tiesību sistēmas un ekonomikas transformācijai. Šāds atbalsts palīdz sasniegt Eiropas Savienības iekšpolitikas mērķus, rada iespējas Eiropas Savienības uzņēmumiem un nodrošina reālu investīciju atdevi. Ja nebūtu Eiropas Savienības aktīvās līdzdalības un ciešās partnerības, ko paredz pirmspievienošanās palīdzības sniegšana, tai noteikti būtu jāiegulda vairāk līdzekļu, lai cīnītos pret nelegālo migrāciju, aizsargātu Eiropas Savienības ārējās robežas, nodrošinātu energoapgādes drošību un nekaitīgas un drošas pārtikas importu saviem pilsoņiem un lai cīnītos pret klimata pārmaiņām un piesārņojumu.

Atbilstīgi proporcionalitātes principam ierosinātajā regulā paredzēts vienīgi tas, kas nepieciešams tās mērķu sasniegšanai.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Eiropas Komisija savā 2011. gada jūnija paziņojumā „Budžets stratēģijai „Eiropa 2020”” ierosināja jaunajam pirmspievienošanas palīdzības instrumentam laikposmā no 2014. līdz 2020. gadam atvēlēt EUR 14 110 100 000 (pašreizējās cenās).

Plašāk izstrādāts priekšlikuma finansiālās ietekmes atspoguļojums ir sniegts tiesību akta finanšu pārskatā, kas pievienots šim priekšlikumam. Paredzamās budžeta saistības* pa gadiem ir sniegtas šajā tabulā.

Pirmspievienošanas palīdzības instruments	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2014.–2020.
	1898,0	1935,9	1974,6	2014,1	2054,4	2095,5	2137,4	14 110,1

* Pašreizējās cenās miljonos EUR.

Lai nodrošinātu paredzamību, finansējums darbībām augstākās izglītības jomā trešās valstīs, īstenojot programmu „Erasmus visiem”, tiks nodrošināts atbilstīgi Eiropas Savienības ārējās darbības mērķiem, piešķirot finansējumu divām daudzgadu programmām, kas attiecīgi aptver tikai pirmos 4 gadus un pārējos 3 gadus. Šis finansējums tiks paredzēts PPI daudzgadu indikatīvajos stratēģijas dokumentos atbilstīgi iesaistīto valstu noteiktajām vajadzībām un prioritātēm. Ja iestājas nopietni neparedzēti apstākļi vai tiek veiktas būtiskas politikas pārmaiņas, atvēlēto finansējumu var pārskatīt atbilstīgi Eiropas Savienības ārējām prioritātēm. Izmantojot šādu finansējumu, piemēro noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. [--], ar ko izveido programmu „Erasmus visiem”⁸.

Arī turpmāk — līdz tiks veiktas korekcijas, kas paredzētas 11. panta 2. daļā Padomes Regulā, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2014.–2020. gadam, — tiks sniegta palīdzība Kipras turku kopienai. Šī finansiālā palīdzība arī turpmāk tiks nodrošināta saskaņā ar 2006. gada 27. februāra Regulu (EK) Nr. 389/2006, ar ko izveido finansiāla atbalsta instrumentu, lai veicinātu Kipras turku kopienas ekonomisko attīstību. Finansiālās vajadzības Kipras turku kopienas atbalstam tiks segtas no kopējiem piešķirumiem, kas atvēlēti Pirmspievienošanas palīdzības instrumentam.

5. IZVĒLES ELEMENTI

Vienkāršošana

Komisijas prioritāte šajā jaunajā regulā, tāpat kā pārējās programmās daudzgadu finanšu shēmā (DFS), ir vienkāršot regulatīvo vidi un veicināt Savienības palīdzību saņēmējvalstīm un saņēmējreģioniem, pilsoniskās sabiedrības organizācijām u. c.

Šis priekšlikums nodrošina vienkāršošanu, galvenokārt *pilnveidojot komponentu struktūru galvenajās politikas jomās*. Tas nozīmē instrumenta tiesiskā regulējuma un jauno īstenošanas noteikumu vienkāršošanu, pilnveidojot nosacījumus. Nediferencēta pieeja palīdzībai katrā politikas jomā, kas saistīta ar komponentu struktūras pilnveidošanu, nozīmē to, ka turpmāk

⁸ OVL, , . lpp.

instrumenta tiesiskajā pamatā saņēmējvalstis nebūs jānorāda atsevišķi. Tāpēc turpmāk vairs nebūs jāīsteno apgrūtinošā procedūra, lai parādītu saņēmējvalsts statusa maiņu, tādējādi saīsinot laikposmu no politisko lēmumu par finansiālo palīdzību pieņemšanas līdz to faktiskai īstenošanai. Līdzīgi arī tiks ievērojami vienkāršotas procesuālās prasības, kas jāizpilda, lai jauna valsts, kas kļuvusi par Eiropas Savienības potenciālo kandidātvalsti, tiktu iekļauta palīdzības saņēmēju vidū.

Dažādi Komisijas dienesti arī turpmāk būs atbildīgi par palīdzības pārvaldību un īstenošanu dažādās politikas jomās. Taču, vienkāršojot vairākus aspektus, tostarp īstenošanas progresa *ciešāku kopīgo uzraudzību* saņēmējvalstīs, un *samazinot akreditācijas procedūru skaitu*, kā arī piešķirot pārvaldības pilnvaras, tiks uzlabota koordinācija, komunikācija un īstenošana uz vietas. Komisijas darbību saskaņotības uzlabošanai būtu ievērojami jāsamazina saņēmējvalstīm radītās koordinācijas izmaksas un slogs, izmantojot dažādus komunikācijas kanālus un procedūras.

Priekšlikumā arī paredzēts, ka stratēģiskie lēmumi par palīdzības sniegšanu tiek pieņemti, pamatojoties uz visaptverošiem valsts un starpvalstu stratēģijas dokumentiem, kas aptver visu jaunās finanšu shēmas periodu (2014.–2020. gadu), un attiecībā uz šiem lēmumiem vienu reizi veic termiņa vidusposma pārskatīšanu, aizstājot pašreizējo triju gadu plānošanas cikla sistēmu, kas paredz, ka orientējošie plānošanas dokumenti tiek pārskatīti katru gadu. Tādējādi visām iesaistītajām ieinteresētajām personām tiks samazināts administratīvais slogs, kas saistīts ar katra dokumenta ikgadējo pārskatīšanu un iespējamām korekcijām. Līdzīgi arī visu iesaistīto personu administratīvā sloga mazināšanu un ātrāku palīdzības sniegšanu nodrošinās daudzgadu plānošanas ieviešana attiecībā uz pārejas un spēju veidošanas palīdzību.

Lielāka vienkāršošana būtu jānodrošina arī nozares pieejas ieviešanai attiecībā uz palīdzības piešķiršanu attiecīgajām nozarēm, ja ir nodrošināti atbilstīgi apstākļi. Papildus palīdzības efektivitātes un ietekmes uzlabošanai šāda pieeja ļautu samazināt projektu/līgumu skaitu, tādējādi mazinot administratīvo slogu, kas saistīts ar projektu/līgumu pārvaldību. Ja apstākļi to pieļauj, nozaru pieeja var nodrošināt arī budžeta atbalsta izmantošanu, vēl vairāk samazinot administratīvo slogu salīdzinājumā ar projekta atbalstu.

Atsevišķos īstenošanas noteikumos tiks paredzēti sīki izstrādāti nosacījumi par kopīgu uzraudzību un akreditācijas procedūrām. Šie nosacījumi nodrošinās pārrobežu sadarbības starp kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātvalstīm turpmāku vienkāršošanu, radot lielāku saskaņotību starp programmu izstrādi un īstenošanu un struktūrfondu pieeju.

Vienkāršošana un elastīgas procedūras jaunās regulas īstenošanā ļaus ātrāk pieņemt īstenošanas pasākumus un sniegt Eiropas Savienības palīdzību. Turklāt Finanšu regulas, jo īpaši tādu speciālo noteikumu pārskatīšana, kas attiecas uz ārējām darbībām, palīdzēs veicināt pilsoniskās sabiedrības organizāciju un mazo uzņēmumu dalību finansēšanas programmās, piemēram, vienkāršojot noteikumus, samazinot dalības izmaksas un paātrinot atbalsta piešķiršanas procedūras. Īstenojot šo regulu, Komisija izmantos vienkāršotas procedūras, kas paredzētas jaunajā Finanšu regulā.

Priekšlikuma īpašo noteikumu sīks skaidrojums

Kopumā šis priekšlikums un plānotie īstenošanas noteikumi paredz veikt vairākas pārmaiņas instrumenta struktūrā un tā īstenošanas modalitātēs (papildus iepriekš minētajai vienkāršošanai).

1. Tiks nodrošināta palīdzības sniegšanas lielāka saskaņotība, stratēģiskā ietekme un orientācija uz rezultātiem:
  - Īstenojot **politikas jomas**, pamatojoties uz **visaptverošiem daudzgadu valstu (un vairāku saņēmēju) stratēģijas dokumentiem**, kuru izstrādē ņemtas vērā paplašināšanās stratēģijas politiskās prioritātes un tvērums katrā politikas jomā, paredzēta visu nepieciešamo iestāžu izveide, atbilstība *acquis* un darbības ieguldījumu jomā. Piemērošanas joma tiks noteikta, pamatojoties uz vajadzību novērtējumu, un pielāgota situācijai valstī;
  - stiprinot saskaņoto **nozaru stratēģiju (līdz)finansēšanu**, kas atšķirībā no atsevišķiem projektiem veicina politikas mērķu sasniegšanu, tādējādi atsakoties no projektiem, kas finansēti tikai no piešķirumiem, un palielinot to projektu daļu, kas finansēti no atbalsta nozaru līmenī (tostarp palielinot nozaru budžeta atbalstu konkrētām politikas jomām, pamatojoties uz efektīviem un mērķtiecīgiem nosacījumu izpildes noteikumiem). Taču tiks saglabāts atbalsts atbilstības *acquis* nodrošināšanai, izmantojot projektiem paredzēto atbalstu vai citas īstenošanas modalitātes, piemēram, īpašus instrumentus, ja šādu atbalstu neparedz visaptverošās nozaru stratēģijas;
  - lielākā mērā sistematizējot **daudzgadu plānošanu** arī attiecībā uz politikas mērķiem saistībā ar pārejas palīdzību un palīdzību iestāžu veidošanā (piemēram, valsts pārvaldes reformu, tieslietu sistēmas reformu īstenošanai u. c.), atbalstot saistīto nozaru stratēģiju efektīvu īstenošanu un saistīto mērķu sasniegšanu;
  - paredzot, ka finansiālā palīdzība ir lielākā mērā tieši **atkarīga no nosacījumu izpildes attiecībā uz labāku pārvaldību un saņēmējvalstu spēju uzņemties arvien lielāku atbildību**. Tiks ieviesti elastīguma elementi, lai nodrošinātu jaunās vajadzības un stimulus *snieguma* uzlabošanai.
2. **Palīdzības sniegšana** kļūs **elastīgāka un tiks pielāgota vajadzību nodrošināšanai**:
  - Īstenojot **nediferencētu pieeju palīdzībai** (neatkarīgi no kandidātvalsts vai potenciālās kandidātvalsts statusa), taču nosakot atšķirīgu piemērošanas jomu vai intensitāti, pamatojoties uz vajadzībām un tehniskajām un administratīvajām iespējām. Saņēmējvalstu vajadzības būs sākumpunkts, lai noteiktu nozares/politikas jomas, kurām jāsniedz palīdzība;
  - paredzot **progresīvāku, pakāpenisku pieeju finansiālās palīdzības pārvaldībai**, kura nosaka, ka pārvaldību veic Komisija vai saņēmējvalsts un ka Komisija veic vai neveic *iepriekšēju* kontroli atkarībā no pievienšanās statusa/izredzēm, nozares/politikas jomas, kurai sniedz atbalstu, un administratīvajām, tehniskajām un pārvaldības iespējām. Pārvaldības struktūru un procedūru izveide, kas norāda uz struktūrām un procedūrām, kuras jāizveido pēc pievienošanās, arī turpmāk būtu mērķis attiecīgajās nozarēs, gatavojoties dalībai Eiropas Savienībā;
  - **saistot dažādos pārvaldības posmos panākto progresu ar politiskajām prioritātēm**, pamatojoties uz progresa ziņojumiem, sarunu kritēriju izpildi vai asociācijas nolīgumu īstenošanas rezultātu izklāstu;

- palielinot prioritāšu savstarpējo elastīgumu, lai nodrošinātu, ka palīdzība ir lielākā mērā orientēta uz rezultātiem, ļaujot **vienai politikas jomai atvēlēto finansējumu novirzīt citai jomai** un paredzot iespēju **pārnest gada beigās atlikušo finansējumu uz nākamo gadu**, ja šādu rīcību pieļauj jaunā Finanšu regula.

3. *Palīdzība tiks izmantota lietderīgāk un efektīvāk:*

- turpinot **inovatīvu finanšu instrumentu** noteikšanu un izmantošanu, piesaistot vairāk privātā finansējuma un izvērtējot iespēju izmantot sinerģiju ar inovatīviem finanšu instrumentiem, kas izstrādāti iekšpolitikas īstenošanai, pamatojoties uz koordinētu pieeju un saskaņotiem noteikumiem par Eiropas Savienības budžeta izmantošanu šādu instrumentu finansēšanai;
- kā daļu no virzības uz lielāku atbalstu nozaru līmenī, **uzlabojot sadarbību ar citiem līdzekļu devējiem un starptautiskajām un citām finanšu iestādēm stratēģiskā līmenī**, vienojoties par politikas prioritātēm un skaidrāku pienākumu dalīšanu;
- turpinot **atbalstīt reģionālās programmas/projektus**, kas nodrošina pievienoto vērtību, veicinot zināšanu un pieredzes apmaiņu, politikas saskaņošanu, vienošanos par kopīgām prioritātēm un savstarpējās uzticības veidošanu. Reģionālās programmas var arī uzlabot politikas efektivitāti, piemēram, šādās jomās: transports, enerģētika, vides aizsardzība, klimata pārmaiņas, statistika, cīņa pret organizēto noziedzību un migrācija;
- **pilnveidojot noteikumus par iepirkumu mērķsadarbības atbalsta jomā** un ieviešot mehānismus, lai nodrošinātu iesaistīto ekspertu piemērotību, vienlaikus nodrošinot iespēju iegūt finansējumu no īpaša instrumenta, lai reaģētu uz vajadzībām, tiklīdz tās rodas.

Deleģētie akti

Ņemot vērā to, ka diskrecionārie politiskie lēmumi par pieteikuma iesniedzēju valstu statusu jāpieņem citā līmenī, tiek ierosināts nodrošināt, ka saņēmējvalstu sarakstā, kas pievienots ierosinātās regulas pielikumā, izdarītie grozījumi paredz šādu lēmumu pieņemšanu ar deleģēto aktu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu, jo attiecīgie grozījumi faktiski neietekmēs regulas būtību.

Tiek arī ierosināts Komisijai deleģēt pilnvaras pieņemt sīki izstrādātus noteikumus, ar ko ievieš vienotus noteikumus ierosinātās regulas īstenošanai, jo īpaši attiecībā uz pārvaldības struktūrām un procedūrām. Šādi noteikumi ir vajadzīgi, lai papildinātu kopīgos noteikumus un procedūras Savienības instrumentu īstenošanai ārējās darbības jomā, ko paredz Kopējā īstenošanas regula. Izstrādājot šādus noteikumus, būtu jāņem vērā gūtā pieredze saistībā ar iepriekšējā pirmspievienošanās palīdzības instrumenta pārvaldību un īstenošanu un jāpielāgojas situācijas maiņai saņēmējvalstīs.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA
par pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (PPI II)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību, jo īpaši tā 212. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc tiesību akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu²,

rīkojoties saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Komisijas paziņojumā Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu padomei un Reģionu komitejai „Budžets stratēģijai „Eiropa 2020”³ Komisija nosaka budžeta stratēģiju Savienības ārējās darbības instrumentiem, tostarp Pirmspievienošanās palīdzības instrumentam (PPI).
- (2) Tā kā 2013. gada 31. decembrī beigsies termiņš Padomes 2006. gada 17. jūlija Regulai (EK) Nr. 1085/2006, ar ko izveido Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (PPI)⁴, un lai uzlabotu Savienības ārējās darbības efektivitāti, laikposmā no 2014. līdz 2020. gadam būtu jā saglabā ārējās palīdzības plānošanas un sniegšanas regulējums. Savienības paplašināšanās politiku jāturpina atbalstīt, izmantojot īpašu finanšu instrumentu. Tāpēc jāatjauno Pirmspievienošanās palīdzības instruments (PPI).
- (3) Līguma par Eiropas Savienību 49. pantā noteikts, ka jebkura Eiropas valsts, kas respektē cilvēka cieņu, brīvību, demokrātiju, vienlīdzību, tiesisku un cilvēktiesības, var lūgt, lai to uzņem par Savienības locekli.

---

¹ OV C , , . lpp.

² OV C , , . lpp.

³ Komisijas 2011. gada 29. jūnija paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai „Budžets stratēģijai „Eiropa 2020””, COM(2011)500 galīgā redakcija.

⁴ OV L 210, 31.7.2006., 82. lpp.

- (4) Eiropas valsts, kas vēlas pievienoties Savienībai, var kļūt par dalībvalsti tikai tad, kad tā apliecinājusi, ka atbilst dalības kritērijiem, kas noteikti Eiropadomes 1993. gada jūnija sanāksmē Kopenhāgenā, ar nosacījumu, ka pievienošanās nepārsniedz Savienības spēju integrēt jauno dalībvalsti. Minētie kritēriji attiecas uz to iestāžu stabilitāti, kas nodrošina demokrātiju, tiesiskumu, cilvēktiesību ievērošanu, minoritāšu tiesību ievērošanu un aizsardzību, ekonomikas attīstību, kurai jābūt pietiekamai, lai izturētu konkurences spiedienu iekšējā tirgū, un uz spēju uzņemties ne tikai tiesības, bet arī pienākumus saskaņā ar Līgumiem.
- (5) Pievienošanās procesa pamatā ir objektīvi kritēriji un principa piemērošana, kas paredz vienlīdzīgu attieksmi pret visām pieteikuma iesniedzējām valstīm. Virzība uz pievienošanos ir atkarīga no pieteikuma iesniedzējas valsts spējas veikt nepieciešamās reformas, lai pielāgotu savu politisko, institucionālo, tiesisko, administratīvo un ekonomisko sistēmu Savienības noteikumiem, standartiem, politikai un praksei.
- (6) Eiropas Savienības Padome ir piešķirusi kandidātvalsts statusu Islandei, Melnkalnei, Bijušajai Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikai un Turcijai. Tā ir apstiprinājusi Eiropas perspektīvu Albānijai, Bosnijai un Hercegovinai, Serbijai, kā arī Kosovai⁵, kuras tiek uzskatītas par potenciālajām kandidātvalstīm.
- (7) Finansiālā palīdzība saskaņā ar šo regulu būtu jāpiešķir gan kandidātvalstīm, gan arī potenciālajām kandidātvalstīm (turpmāk „saņēmējvalstis”), kas norādītas šīs regulas pielikumā, neatkarīgi no to statusa.
- (8) Palīdzību saskaņā ar šo regulu būtu jāsniedz atbilstīgi paplašināšanās politikas regulējumam, ko Savienība noteikusi katrai saņēmējvalstij, kura minēta Komisijas ikgadējā paplašināšanās dokumentu kopumā, kas iekļauti stabilizācijas un asociācijas nolīgumos, un Eiropas vai pievienošanās partnerībā paredzētajos progresā ziņojumos un paplašināšanās stratēģijā. Palīdzībai jābūt vērstai galvenokārt uz ierobežotu skaitu politikas jomu, kas palīdzēs saņēmējvalstīm stiprināt demokrātiskās iestādes un tiesiskumu, īstenot reformas tiesu sistēmā un valsts pārvaldē, ievērot pamattiesības un veicināt dzimumu līdztiesību un diskriminācijas novēršanu. Palīdzībai būtu arī jāveicina saņēmējvalstu ekonomiskā un sociālā attīstība, atbalstot gudras, ilgtspējīgas un iekļaujošas izaugsmes darba kārtību saskaņā ar stratēģiju „Eiropa 2020”, un pakāpeniska atbilstības nodrošināšana Kopenhāgenas kritērijiem. Būtu jāstiprina saistība starp finansiālo palīdzību un vispārējo progresu, kas panākts pirmspievienošanās stratēģijas īstenošanā.
- (9) Kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātvalstīm jābūt labāk sagatavotām risināt globālās problēmas, piemēram, problēmas, kas saistītas ar ilgtspējīgu attīstību un klimata pārmaiņām, un jāpielāgojas Savienības centieniem risināt šos jautājumus. Savienības palīdzībai saskaņā ar šo regulu būtu jāpalīdz paaugstināt ar klimatu saistīto izdevumu daļu Savienības budžetā vismaz līdz 20 %.
- (10) Komisijai un dalībvalstīm būtu jānodrošina palīdzības atbilstība prasībām, saskaņotība un savstarpējā papildināmība, jo īpaši regulāri apspriežoties un bieži apmainoties ar informāciju palīdzības sniegšanas cikla dažādos posmos.

---

⁵ Saskaņā ar ANO DPR Nr. 1244/1999.

- (11) Lai nodrošinātu pievienošanās procesa un saskaņā ar šo regulu sniegtās finansiālās un tehniskās palīdzības saskaņotību un lai sasniegtu pievienošanās programmā noteiktos mērķus, Komisijai jāizveido vienota stratēģiskā sistēma Pirmspievienošanās palīdzības instrumenta izmantošanai. Šajā sistēmā cita starpā būtu jāiekļauj to galveno pasākumu uzskaitījums, kurus var atbalstīt saskaņā ar šo regulu, un finansējuma piešķiršanas kritēriji. Vienotajai stratēģiskajai sistēmai jābūt atsauces materiālam valsts un starpvalstu stratēģijas dokumentu izstrādē.
- (12) Palīdzības mērķi būtu jānosaka valsts un starpvalstu stratēģijas dokumentos, ko sadarbībā ar saņēmējvalstīm noteikusi Komisija Savienības daudzgadu finanšu shēmas laikam, pamatojoties uz to īpašajām vajadzībām un paplašināšanās programmu. Stratēģijas dokumentos būtu jānosaka politikas jomas, kurās jāsniedz palīdzība, neskarot budžeta lēmējinstādes prerogatīvas, kā arī paredzjamie līdzekļu piešķirumi sadalījumā pa politikas jomām un pa gadiem, tostarp paredzjamie ar klimatu saistītie izdevumi. Būtu jāparedz pietiekams elastīgums, lai nodrošinātu jaunās vajadzības un sniegtu stimulus snieguma uzlabošanai. Stratēģijas dokumentiem būtu jānodrošina saskaņotība un atbilstība saņēmējvalstu centieniem, kas atspoguļoti to valsts budžetā, kā arī, tos izstrādājot, būtu jāņem vērā citu līdzekļu devēju sniegtais atbalsts. Lai ņemtu vērā iekšējos un ārējos apstākļus, daudzgadu indikatīvie stratēģijas dokumenti būtu atbilstīgi jāpārskata.
- (13) Savienības interesēs ir palīdzēt saņēmējvalstīm to centienos īstenot reformas sistēmās, lai tās pielāgotu Savienības sistēmām. Tā kā dalībvalstis nevar pilnīgi sasniegt šīs regulas mērķi un tā kā to var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar subsidiaritātes principu, kā noteikts Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šīs regulas darbības jomā ietverts tikai tas, kas vajadzīgs šā mērķa sasniegšanai.
- (14) Lai šajā regulā varētu ātri atspoguļot Padomes pieņemto politisko lēmumu rezultātus, pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu būtu jādelegē Komisijai, kas atjaunina saņēmējvalstu sarakstu šīs regulas pielikumā.
- (15) Lai gan Eiropas Parlamenta un Padomes ... Regulā (ES) Nr. .../...⁶ (turpmāk „Kopējā īstenošanas regula”) ir noteikti kopīgi noteikumi un procedūras attiecībā uz ārējai darbībai paredzēto Savienības instrumentu īstenošanu, Komisijai būtu arī jāpiešķir deleģētās pilnvaras pieņemt sīkāk izstrādātus noteikumus, ar ko nosaka vienotus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, jo īpaši attiecībā uz pārvaldības struktūrām un procedūrām. Izstrādājot šādus noteikumus, būtu jāņem vērā gūtā pieredze saistībā ar iepriekšējā pirmspievienošanās palīdzības instrumenta pārvaldību un īstenošanu un jāpielāgojas situācijas maiņai saņēmējvalstīs.
- (16) Saistībā ar minētajiem deleģētajiem aktiem ir īpaši būtiski, lai Komisija sagatavošanās darbā veiktu pienācīgu apspriešanos, tostarp ekspertu līmenī. Komisijai, sagatavojot un izstrādājot deleģētos aktus, būtu vienlaikus arī jānodrošina laikus veikta un atbilstīga attiecīgo dokumentu nosūtīšana Eiropas Parlamentam un Padomei.
- (17) Sniedzot palīdzību, būtu jāturpina izmantot struktūras un instrumentus, kas pirmspievienošanās procesā ir attaisnojušies. Pāreja no pirmspievienošanās

---

⁶ OVL, , , lpp.

finansējuma tiešas pārvaldības, ko veic Komisija, uz decentralizētu pārvaldību, kas deleģēta saņēmējvalstīm, jāveic pakāpeniski un ņemot vērā saņēmējvalstu iespējas.

- (18) Ar PPI vienoto stratēģisko sistēmu un stratēģijas dokumentiem saistītās īstenošanas pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu⁷. Ņemot vērā minēto īstenošanas aktu būtību, jo īpaši to orientāciju uz politiku vai to finansiālo ietekmi, pārbaudes procedūra jāizmanto, lai pieņemtu šādus aktus, izņemot tehniskos īstenošanas pasākumus ar nelielu finansiālu ietekmi.
- (19) To komiteju kompetencē, kuras izveido saskaņā ar šo regulu, jābūt arī aktiem, kas saistīti ar iepriekšējā pirmspievienošanās palīdzības instrumenta īstenošanu un finansiālās palīdzības sniegšanu Kipras turku kopienai.
- (20) Ja saņēmējvalsts pārkāpj principus, kas ir Savienības dibināšanas pamatā, vai nepilda saistības, kas paredzētas attiecīgajos nolīgumos, kuri noslēgti ar Savienību, vai nespēj panākt pietiekamu progresu attiecībā uz pievienošanās kritērijiem, Padomei, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu, jāspēj veikt atbilstīgus pasākumus, lai atrisinātu situāciju.
- (21) Ņemot vērā šajā regulā paredzētās palīdzības mērķus un apmēru, pirms tās pieņemšanas būtu jāapspriežas ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju.

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

I NODAĻA

VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Vispārīgais mērķis

Pirmspievienošanās palīdzības instrumenta (turpmāk „PPI”) mērķis ir atbalstīt pielikumā norādītās kandidātvalstis un potenciālās kandidātvalstis (turpmāk „saņēmējvalstis”) to politisko, institucionālo, tiesisko, administratīvo, sociālo un ekonomisko reformu īstenošanā, kas vajadzīgas, lai tuvinātu valstis Savienības vērtībām un pakāpeniski pielāgotos Savienības noteikumiem, standartiem, politikai un praksei nolūkā pievienoties Eiropas Savienībai.

2. pants

Konkrētie mērķi

1. Palīdzību saskaņā ar šo regulu sniedz, lai sasniegtu šādus konkrētus mērķus atbilstīgi katras saņēmējvalsts vajadzībām un tās individuālajai paplašināšanās programmai:

---

⁷ OV L 55, 28.2.2011, 13. lpp.

- (a) atbalsts politiskajām reformām *inter alia*:
- i) demokrātisko iestāžu un tiesiskuma stiprināšanai, tostarp tiesiskuma īstenošanai;
  - ii) cilvēktiesību un pamatbrīvību veicināšanai un aizsardzībai, minoritāšu tiesību labākai ievērošanai, dzimumu vienlīdzības veicināšanai, diskriminācijas novēršanai un preses brīvības nodrošināšanai, kā arī labu kaimiņattiecību veicināšanai;
  - iii) cīņai pret korupciju un organizēto noziedzību;
  - iv) valsts pārvaldes reformai un labai pārvaldībai;
  - v) pilsoniskās sabiedrības un sociālā dialoga attīstībai;
  - vi) samierināšanai, miera un uzticības veidošanas pasākumiem;
- (b) atbalsts ekonomiskajai, sociālajai un teritoriālajai attīstībai, lai panāktu gudru, ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi, *inter alia* veicot šādus pasākumus:
- i) sasniedzot Savienības standartus ekonomikā un ekonomikas pārvaldībā;
  - ii) īstenojot ekonomikas reformas, kas vajadzīgas, lai izturētu konkurences spiedienu un tirgus spēkus Savienībā, cenšoties sasniegt mērķus ekonomikas, sociālajā un vides jomā;
  - iii) veicinot nodarbinātību un attīstot cilvēku kapitālu;
  - iv) veicinot sociālo un ekonomisko iekļautību, jo īpaši minoritāšu un neaizsargātu iedzīvotāju grupu vidū;
  - v) attīstot fizisko kapitālu, uzlabojot sadarbību ar Savienību un reģionālajiem tīkliem;
- (c) saņēmējvalstu spējas stiprināšana izpildīt saistības, kas izriet no dalības Eiropas Savienībā, atbalstot pakāpenisku pielāgošanos Savienības *acquis communautaire*, strukturālajiem, kohēzijas, lauksaimniecības un lauku attīstības fondiem un politikai un to pieņemšanu, īstenošanu un izpildi;
- (d) reģionālā integrācija un teritoriālā sadarbība, Regulas (ES) Nr. [...], ar ko izveido Eiropas Kaimiņattiecību instrumentu⁸, darbības jomā iekļaujot saņēmējvalstis, dalībvalstis un attiecīgā gadījumā trešās valstis.
2. Progresu virzībā uz šā panta 1. punktā noteikto konkrēto mērķu sasniegšanu vērtē, pamatojoties uz rādītājiem, kas *inter alia* aptver šādus aspektus:
- progresu demokrātijas, tiesiskuma, cilvēktiesību un pamattiesību ievērošanas jomā, tiesu sistēmā un administratīvās spējas līmeņa paaugstināšanā;

---

⁸ OVL, , . lpp.

- progresu ekonomisko reformu īstenošanā, sociālās un ekonomiskās attīstības stratēģiju pamatotības un efektivitātes uzlabošanā, progresu virzībā uz gudru, ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi, tostarp izmantojot PPI atbalstītas publiskās investīcijas;
- tiesību aktu kopumu, kas saskaņots ar *acquis*; progresu ar Savienību saistītu institucionālo reformu īstenošanā, tostarp pāreju uz tādas palīdzības decentralizētu pārvaldību, kas sniegta saskaņā ar šo regulu;
- reģionālās un teritoriālās sadarbības iniciatīvu nozīmi un tirdzniecības plūsmu attīstību.

Rādītājus izmanto, lai attiecīgā gadījumā uzraudzītu, novērtētu un pārskatītu sniegumu.

3. pants

Politikas jomas

1. Palīdzību saskaņā ar šo regulu galvenokārt sniedz šādās politikas jomās:
  - (a) pārejas procesam, virzoties uz dalību Savienībā, un spēju veidošanai;
  - (b) reģionālai attīstībai;
  - (c) nodarbinātības, sociālās politikas jomas un cilvēkresursu attīstībai;
  - (d) lauksaimniecībai un lauku attīstībai;
  - (e) reģionālai un teritoriālai sadarbībai.
2. Palīdzība šā panta 1. punktā minētajās politikas jomās ir paredzēta, lai saņēmējvalstis sasniegtu 1. pantā noteikto vispārīgo mērķi un 2. pantā noteiktos konkrētos mērķus.
3. Palīdzība 1. punkta b)–d) apakšpunktā minētajās politikas jomās *inter alia* var ietvert tādu pasākumu finansēšanu, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes GGGG/DD/MM Regulā (ES) Nr. XXX/201X par īpašiem noteikumiem attiecībā uz Eiropas Reģionālās attīstības fondu un mērķi „Ieguldījums izaugsmei un nodarbinātībai”⁹, Eiropas Parlamenta un Padomes GGG/DD/MM Regulā (ES) Nr. XXX/201X par Kohēzijas fondu¹⁰, Eiropas Parlamenta un Padomes GGGG/DD/MM Regulā (ES) Nr. XXX/201X par Eiropas Sociālo fondu¹¹, Eiropas Parlamenta un Padomes GGGG/DD/MM Regulā (ES) Nr. XXX/201X par īpašiem noteikumiem par atbalstu no Eiropas Reģionālās attīstības fonda saistībā ar Eiropas teritoriālās sadarbības mērķi¹² un Eiropas Parlamenta un Padomes GGGG/DD/MM

---

⁹ OVL, ., . lpp.

¹⁰ OVL, ., . lpp.

¹¹ OVL, ., . lpp.

¹² OVL, ., . lpp.

Regulā (ES) Nr. XXXX/201X par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA)¹³.

4. Palīdzību politikas jomā, kas noteikta 1. punkta e) apakšpunktā, var izmantot, lai finansētu starpvalstu vai horizontālos pasākumus, kā arī pārrobežu, starptautiskus un starpreģionālus sadarbības pasākumus.

4. pants

Atbilstība, saskaņotība un savstarpējā papildināmība

1. Finansiālā palīdzība saskaņā ar šo regulu atbilst Savienības politikai. Tā atbilst nolīgumiem starp Savienību un saņēmējvalstīm noslēgtajiem nolīgumiem un ievēro to daudzpusējo nolīgumu saistības, kuros Savienība ir līgumslēdzēja puse.
2. Komisija, dalībvalstis un Eiropas Investīciju banka nodrošina atbilstību starp palīdzību, kas sniegta saskaņā ar šo regulu, un citiem Savienības, dalībvalstu un Eiropas Investīciju bankas sniegtās palīdzības veidiem.
3. Komisija un dalībvalstis nodrošina to attiecīgo palīdzības programmu koordināciju, lai, sniedzot palīdzību, palielinātu efektivitāti un lietderību un lai novērstu divkārtšo finansēšanu atbilstīgi noteiktajiem principiem darbības koordinācijas stiprināšanai ārējās palīdzības jomā un politikas un procedūru saskaņošanai. Koordinācija ietver regulāras apspriedes un biežu informācijas apmaiņu dažādos palīdzības sniegšanas posmos, jo īpaši nozares līmenī, un koordinācija ir būtisks posms dalībvalstu un Savienības plānošanas procesos.
4. Lai palielinātu palīdzības sniegšanas efektivitāti un lietderību un lai novērstu divkārtšo finansēšanu, Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu labāku koordināciju un savstarpējo papildināmību ar daudzpusējām un reģionālām organizācijām un struktūrām, piemēram, ar starptautiskām finanšu iestādēm, Apvienoto Nāciju Organizācijas aģentūrām, fondiem un programmām, kā arī ar līdzekļu devējiem ārpus Savienības.
5. Gatavojot, īstenojot un uzraugot palīdzību saskaņā ar šo regulu, Komisija būtībā īsteno sadarbību ar saņēmējvalstīm. Ja nepieciešams, partnerībā iesaista kompetentās valsts, reģionālās un vietējās iestādes, ekonomiskos un sociālos partnerus, pilsonisko sabiedrību un nevalstiskos dalībniekus.

II NODAĻA

STRATĒGISKĀ PLĀNOŠANA

---

¹³ OVL, , , lpp.

5. pants

PPI vienotā stratēģiskā sistēma

1. Komisija izstrādā pirmspievienšanās palīdzības instrumenta vienoto stratēģisko sistēmu. PPI vienotā stratēģiskā sistēma ļauj atbilstoši paplašināšanās politikas prioritātēm noteikt pamatdarbības, kuras var saņemt palīdzību saskaņā ar šo regulu.
2. PPI vienotā stratēģiskā sistēma *inter alia* nosaka:
  - (a) kritērijus, kas jāpiemēro, piešķirot līdzekļus saņēmējvalstīm, kā arī starpvalstu un teritoriālās sadarbības pasākumus;
  - (b) darbības veidus, ko var finansēt, izmantojot PPI;
  - (c) PPI pārvaldības un īstenošanas kopējās pamatnostādnes.
3. Komisija apstiprina PPI vienoto stratēģisko sistēmu un jebkuru tās pārskatīšanu, ievērojot Kopējās īstenošanas regulas 15. panta 3. punktā noteikto pārbaudes procedūru.

6. pants

Stratēģijas dokumenti

1. Palīdzību saskaņā ar šo regulu sniedz, pamatojoties uz valsts vai starpvalstu indikatīvajiem stratēģijas dokumentiem (turpmāk „stratēģijas dokumenti”), ko Komisija, īstenojot partnerību ar saņēmējvalsti vai iesaistītajām valstīm, pieņēmusi uz Savienības daudzgadu finanšu shēmas laiku.
2. Stratēģijas dokumentos nosaka atbilstīgu politikas jomu kopumu, kā noteikts 3. pantā, kas saņem finansiālo palīdzību saskaņā ar šo regulu, lai parādītu vajadzības un prioritātes atbilstīgi 2. pantā minētajiem mērķiem, 5. pantā minētai PPI vienotai stratēģiskai sistēmai un attiecīgā gadījumā atbilstīgi valsts stratēģijai.
3. Stratēģijas dokumentos ietver Savienības finansējuma paredzamo sadalījumu pa politikas jomām, ja vajadzīgs, un pa gadiem saskaņā ar 5. pantā minētās PPI vienotās stratēģiskās sistēmas noteiktajiem kritērijiem. Finansējuma paredzamajā sadalījumā pienācīgi ņem vērā saņēmējvalstu vajadzības, finansējuma apguves spēju un administratīvās spējas. Finansējuma paredzamais sadalījums arī ļauj nodrošināt jaunas vajadzības un iekļaut iniciatīvas saņēmējvalstu snieguma uzlabošanai attiecībā uz daudzgadu indikatīvajās stratēģijās noteiktajiem mērķiem.
4. Stratēģijas dokumentus pārskata termiņa vidusposmā un veic atbilstīgas korekcijas. Pēc Komisijas ierosinājuma tās var pārskatīt jebkurā laikā.
5. Komisija pieņem stratēģijas dokumentus un to pārskatītās versijas saskaņā ar Kopējās īstenošanas regulas 15. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

III NODAĻA

ĪSTENOŠANA

7. pants

Vispārīgās pamatnostādnes

Savienības palīdzību saskaņā ar šo regulu īsteno, izmantojot programmas un pasākumus, kā noteikts Kopējās īstenošanas regulas 2. un 3. pantā, un saskaņā ar īpašiem noteikumiem, ar ko nosaka vienotus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, jo īpaši attiecībā uz pārvaldības struktūrām un procedūrām, ko Komisija pieņem saskaņā ar šīs regulas 10. un 11. pantu. Parasti palīdzību sniedz, īstenojot gada vai daudzgadu valsts vai starpvalstu programmas, kas noteiktas saskaņā ar 6. pantā minētajiem stratēģijas dokumentiem un ko izstrādājušas saņēmējvalstis un/vai attiecīgā gadījumā Komisija.

8. pants

Pamatnolīgumi un papildu nolīgumi

1. Komisija un saņēmējvalstis slēdz pamatnolīgumus par palīdzības īstenošanu.
2. Vajadzības gadījumā papildu nolīgumus par palīdzības īstenošanu var slēgt starp Komisiju un saņēmējvalsti vai tās īstenošanas iestādēm.

9. pants

Horizontālie noteikumi

1. Pienācīgi pamatotos apstākļos un lai nodrošinātu Savienības finansējuma saskaņotību un efektivitāti vai lai veicinātu reģionālo sadarbību, Komisija var nolemt attiecināt 7. pantā minētās programmas un pasākumus arī uz valstīm, teritorijām un reģioniem, kuri citādi nebūtu tiesīgi saņemt finansējumu saskaņā ar 1. pantu, ja īstenojamai programmai vai pasākumam ir globālas, reģionālas vai pārrobežu iezīmes.
2. Eiropas Reģionālās attīstības fonds nodrošina ieguldījumu saskaņā ar šo regulu izveidotajām programmām vai pasākumiem pārrobežu sadarbībai starp saņēmējvalstīm un dalībvalstīm. Eiropas Reģionālās attīstības fonda ieguldījuma apmēru nosaka saskaņā ar 4. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. ... par īpašiem noteikumiem attiecībā uz Eiropas Reģionālās attīstības fonda atbalstu Eiropas teritoriālās sadarbības mērķim. Šīs regulas noteikumi attiecas uz minētā ieguldījuma izmantošanu.
3. Ja nepieciešams, PPI var izmantot tādu starpnacionālu un starpreģionālo sadarbības programmu vai pasākumu īstenošanai, kuri izveidoti un īstenoti saskaņā ar Regulas (ES) Nr. ... [par īpašiem noteikumiem attiecībā uz Eiropas Reģionālās attīstības fonda atbalstu Eiropas teritoriālās sadarbības mērķim] noteikumiem un kuros piedalās PPI saņēmējvalstis.

4. Ja nepieciešams, PPI var izmantot tādu pārrobežu sadarbības programmu vai pasākumu īstenošanai, kuri izveidoti un īstenoti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. ..., ar ko paredz vispārējos noteikumus Eiropas Kaimiņattiecību instrumenta izveidošanai, un kuros piedalās PPI saņēmējvalstis.

IV NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

10. pants

Pilnvaru deleģēšana Komisijai

Komisijai piešķir pilnvaras pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 11. pantu, lai grozītu šīs regulas pielikumu un lai Kopējā īstenošanas regulā iekļautu īpašus noteikumus, ar ko nosaka vienotus nosacījumus šīs regulas īstenošanai.

11. pants

Komisijai deleģēto pilnvaru īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir saskaņā ar šā panta noteikumiem.
2. Pilnvaru deleģēšana Komisijai ir spēkā šīs regulas darbības laikā.
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt pilnvaru deleģēšanu. Lēmums par pilnvaru deleģēšanas atsaukšanu pārtrauc attiecīgajā lēmumā minēto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums par pilnvaru deleģēšanas atsaukšanu stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Lēmums neietekmē citu spēkā esošu deleģēto aktu spēkā esamību.
4. Nekavējoties pēc deleģētā akta pieņemšanas Komisija vienlaikus paziņo par to Eiropas Parlamentam un Padomei.
5. Deleģētais akts stājas spēkā, ja divu mēnešu laikā pēc akta paziņošanas Eiropas Parlaments un Padome nav izteikuši iebildumus pret deleģēto aktu vai ja pirms šā termiņa beigām Eiropas Parlaments un Padome ir informējuši Komisiju par to, ka ir nolēmuši neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo periodu var pagarināt par diviem mēnešiem.

12. pants

Komiteja

1. Komisijai palīdz PPI komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 izpratnē.

2. Saistībā ar programmām, kas attiecas uz 3. panta b) un c) apakšpunktā minētajām politikas jomām un ko netieši īsteno saņēmējvalstis, Komisijai palīdz Fondu koordinācijas komiteja, kas minēta 143. pantā Eiropas Parlamenta un Padomes ... Regulā (ES) Nr. [...], ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu, uz kuriem attiecas vienotais stratēģiskais satvars, un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu un atceļ Regulu (EK) Nr. 1083/2006¹⁴. Saistībā ar programmām, kas attiecas uz 3. panta d) apakšpunktā minēto politikas jomu un ko netieši īsteno saņēmējvalstis, Komisijai palīdz Lauku attīstības komiteja, kas minēta 91. pantā Eiropas Parlamenta un Padomes ... Regulā (ES) Nr. [...] par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA)¹⁵. Šādos gadījumos PPI komiteju nekavējoties informē par citas(-u) komitejas(-u) sniegto atzinumu.
3. Šā panta 1. un 2. punktā minētās komitejas ir kompetentas piemērot tiesību aktus un izpildīt saistības saskaņā ar 2006. gada 17. jūlija Regulu (EK) Nr. 1085/2006, ar ko izveido Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu¹⁶. Turklāt PPI komiteja ir kompetenta piemērot arī 3. pantu 2006. gada 27. februāra Regulā (EK) Nr. 389/2006, ar ko izveido finansiāla atbalsta instrumentu, lai veicinātu Kipras turku kopienas ekonomisko attīstību, un ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 2667/2000 par Eiropas Rekonstrukcijas aģentūru¹⁷.

13. pants

Savienības atbalsta pārtraukšana

Neskarot noteikumus par atbalsta pārtraukšanu, kas paredzēti partnerības un sadarbības nolīgumos ar partnervalstīm un reģioniem, ja saņēmējvalsts neievēro demokrātijas un tiesiskuma principu, cilvēktiesības, minoritāšu tiesības un pamatbrīvības vai saistības, kas noteiktas attiecīgajos nolīgumos ar Savienību, vai ja progress virzībā uz pievienošanās kritēriju izpildi ir nepietiekams, izņemot īpašas steidzamības gadījumos, Savienība aicina saņēmējvalsti piedalīties apspriedēs, lai rastu abām pusēm pieņemamu risinājumu. Ja, apspriežoties ar saņēmējvalsti, nevar rast abām pusēm pieņemamu risinājumu vai ja apspriedes tiek atteiktas vai īpašas steidzamības gadījumos, Padome var veikt atbilstīgus pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības 215. panta 1. punktu, kas var ietvert Savienības palīdzības pilnīgu vai daļēju pārtraukšanu. Eiropas Parlamentu pilnīgi un nekavējoties informē par visiem šajā saistībā pieņemtiem lēmumiem.

---

¹⁴ OV L , , . lpp.

¹⁵ OV L , , . lpp.

¹⁶ OV L 210, 31.7.2006., 82.–93. lpp.

¹⁷ OV L 65, 7.3.2006., 5. lpp.

14. pants

Finanšu atsaucēs summa

1. Finanšu atsaucēs summa šīs regulas īstenošanai laikposmā no 2014. līdz 2020. gadam ir EUR 14 110 100 000 (pašreizējās cenās). Līdz 3 % no finanšu atsaucēs summas piešķir pārrobežu sadarbības programmām starp saņēmējvalstīm un Eiropas Savienības dalībvalstīm.
2. Budžeta lēmējinstāde apstiprina gada apropriācijas Savienības daudzgadu finanšu shēmas ietvaros.
3. Kā noteikts „Erasmus visiem” regulas 13. panta 2. punktā, lai veicinātu augstākās izglītības starptautisko dimensiju, no dažādiem ārējo darbību instrumentiem (Attīstības sadarbības instrumenta, Eiropas kaimiņattiecību instrumenta, Pirmspievienšanās palīdzības instrumenta, Partnerības instrumenta un Eiropas Attīstības fonda) tiks piešķirta indikatīva summa aptuveni EUR 1 812 100 000 mācību mobilitātes darbībām uz un no valstīm ārpus ES, kā arī sadarbībai un politiskajam dialogam ar šo valstu iestādēm/institūcijām/organizācijām. Šo fondu izmantošanai piemēros „Erasmus visiem” regulas noteikumus.

Finansējumu nodrošinās, izmantojot divas daudzgadu programmas, kas attiecīgi aptver tikai pirmos četrus gadus un pārējos trīs gadus. Finansējums tiks atspoguļots šo instrumentu indikatīvajā daudzgadu plānošanā atbilstīgi attiecīgo valstu identificētajām vajadzībām un prioritātēm. Piešķirumus var pārskatīt iepriekš neparedzētu būtisku apstākļu vai svarīgu politisko pārmaiņu gadījumā atbilstīgi ES ārpolitikas prioritātēm.

15. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2014. gada 1. janvāra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*

PIELIKUMS

- Albānija
- Bosnija un Hercegovina
- Islande
- Kosova*
- Melnkalne
- Serbija
- Turcija
- Bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika

*Saskaņā ar ANO DPR Nr. 1244/1999.

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

- 1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums
- 1.2. Attiecīgā(-s) politikas joma(-s) *ABM/ABB* struktūrā
- 1.3. Priekšlikuma/iniciatīvas būtība
- 1.4. Mērķi
- 1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums
- 1.6. Ilgums un finansiālā ietekme
- 1.7. Paredzētie pārvaldības veidi

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

- 2.1. Uzraudzības un ziņošanas noteikumi
- 2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma
- 2.3. Krāpšanas un pārkāpumu apkarošanas pasākumi

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS PAREDZAMĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

- 3.1. Attiecīgā(-s) daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija(-s) un budžeta izdevumu pozīcija(-s)
- 3.2. Paredzamā ietekme uz izdevumiem
  - 3.2.1. *Paredzamās ietekmes uz izdevumiem kopsavilkums*
  - 3.2.2. *Paredzamā ietekme uz darbības apropriācijām*
  - 3.2.3. *Paredzamā ietekme uz administratīvajām apropriācijām*
  - 3.2.4. *Saderība ar kārtējo daudzgadu finanšu shēmu*
  - 3.2.5. *Trešo personu dalība finansējumā*
- 3.3. Paredzamā ietekme uz ieņēmumiem

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS STRUKTŪRA

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Pirmspievienšanās palīdzības instruments (PPI)

1.2. Attiecīgā(-s) politikasjoma (-s) ABM/ABB struktūrā²⁶

Paplašināšanās

1.3. Priekšlikuma/iniciatīvas būtība

- Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **jaunu darbību**
- Priekšlikums/iniciatīvas attiecas uz **jaunu darbību, pamatojoties uz izmēģinājuma projektu / sagatavošanas darbību²⁷**
- Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **esošas darbības pagarināšanu**
- Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **darbību, kas pārveidota jaunā darbībā**

1.4. Mērķi

1.4.1. Komisijas daudzgadu stratēģiskie mērķi, kurus plānots sasniegt ar priekšlikumu/iniciatīvu

Paplašināšanās politikas vispārējais mērķis ir īstenot Līguma par Eiropas Savienību 49. pantu, kas piedāvā Eiropas perspektīvu visām Eiropas valstīm, kuras ievēro Eiropas Savienības pamatvērtības un apņemas tās sekmēt.

Paplašināšanās politika veicina stabilitāti, drošību un labklājību Eiropā un palielina Eiropas Savienības nozīmi starptautiskajā arēnā.

Paplašināšanās politika palīdz nostiprināt demokrātiju un tiesiskumu Eiropā. Tā uzlabo ekonomiskās iespējas un palielina Eiropas Savienības nozīmi globālo problēmu, piemēram, problēmu, kas saistītas ar klimata pārmaiņām, konkurētspēju un finanšu tirgu regulējumu un uzraudzību, risināšanā un palīdz mobilizēt kopīgos spēkus, lai sasniegtu stratēģijas „Eiropa 2020” mērķus. Pievienšanās process ir spēcīgs stimuls politisko un ekonomisko reformu īstenošanai.

Ciešāka integrācija, ko veicina paplašināšanās process, arī palīdz Eiropas Savienībai sasniegt savus mērķus vairākās jomās, kas ir būtiskas sociālajai un ekonomikas reformai, lai panāktu gudru, ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi, tostarp tādās jomās kā enerģētika, transports, vides aizsardzība, noturība pret katastrofām un centieni klimata pārmaiņu jomā. Jauni pieteikumi dalībai Eiropas

²⁶ *ABM* — budžeta vadība pa darbības jomām, *ABB* — budžeta līdzekļu sadale pa darbības jomām.

²⁷ Kā noteikts Finanšu regulas 49. panta 6. punkta a) vai b) apakšpunktā.

Savienībā liecina par Savienības pievilcības spēku un tā nozīmi stabilitātes, drošības un labklājības veicināšanā.

Eiropas Savienības paplašināšanās politika ļauj īstenot rūpīgi pārvaldītu procesu, kurā laikā kandidātvalstis un potenciālās kandidātvalstis tuvinās Eiropas Savienībai atbilstīgi to politisko un ekonomisko reformu īstenošanas tempam, kā arī atbilstīgi to spējai uzņemties pienākumus, ko uzliek dalība Eiropas Savienībā, ievērojot Kopenhāgenas kritērijus. Rietumbalkānu valstīs būtiskākais jautājums joprojām ir reģionālā sadarbība, un tas ir stabilizācijas un asociācijas procesa galvenais aspekts.

Pēc tam, kad Padome nolemj sākt pievienošanās sarunas ar pieteikuma iesniedzēju valsti, šis valsts progresu attiecībā uz Eiropas standartu ievērošanu atspoguļo atvērtajās un slēgtajās *acquis* sarunu sadaļās.

Paplašinātā Eiropas Savienība pēdējos piecos gadus ir parādījusi spēju sadarboties, lai risinātu būtiskās problēmas, ar kurām tā saskaras. Progress, kas šajā laikposmā panākts, īstenojot reformas paplašināšanās procesā iesaistītajās valstīs, ir ļāvis tām virzīties cauri pievienošanās procesa vairākiem secīgiem posmiem.

Eiropas Savienības paplašinās procesa norises ātrumu lielā mērā nosaka tas, cik lielas spējas uzņemties dalībvalsts saistības ir tai valstij, kas vēlas pievienoties. Tas nozīmē, ka jāveic ilgstošas reformas, kā arī leģislatīvi un institucionāli pielāgojumi, kas rada uzticību un ir pārlicinoši. Ja attiecīgās valstis ievēro noteiktos standartus, jo īpaši standartus, kas saistīti ar demokrātiju, tiesiskumu un pamattiecībām un brīvībām, Eiropas Savienība ir apņēmusies sadarboties ar tām, lai sāktu nākamos procesa posmus.

Tiek piedāvāts viens integrēts pirmspievienošanās instruments kā paplašināšanās stratēģijas finanšu pīlārs, kas aptver visas iekšpolitikas dimensijas un tematiskos jautājumus.

Mērķis ir nodrošināt, ka galu galā kandidātvalstis un potenciālās kandidātvalstis ir pilnīgi sagatavojušās pievienoties Eiropas Savienībai. Galvenā uzmanība tiek pievērsta labai pārvaldībai, administratīvajām spējām, sociāli ekonomiskai attīstībai, reģionālai sadarbībai, *acquis* pieņemšanai un īstenošanai un gatavībai nodrošināt iekšpolitikas pārvaldību, pievienojoties Eiropas Savienībai. Instruments tiks īstenots, izmantojot valstij / vairākiem saņēmējiem paredzētas programmas, kas saskaņotas ar saņēmējvalstīm, kā arī struktūrfondus, Kohēzijas fondu un Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai (ELFLA), tostarp pārorientējot tos uz publisko preču nodrošināšanu.

Turklāt paplašināšanās procesā iesaistītajām valstīm nepieciešamības gadījumā arī turpmāk būs pieejami politiskie un finansiālie instrumenti, kas paredzēti krīzes problēmu risināšanai (makrofinansiālā palīdzība, Stabilitātes instruments).

1.4.2. Konkrētie mērķi un attiecīgie ABM/ABB pasākumi

Konkrētie mērķi:

- (a) politisko reformu atbalsts;
- (b) atbalsts ekonomiskajai, sociālajai un teritoriālajai attīstībai un reformām, kas vērstas uz ilgtspējīgu, gudru un iekļaujošu izaugsmi;

- (c) saņēmējvalstu spējas palielināšana uzņemties pienākumus, ko paredz dalība Eiropas Savienībā, atbalstot pakāpenisku pielāgošanos *acquis communautaire*, kā arī *acquis* pieņemšanu, īstenošanu un izpildi, tostarp gatavošanos Eiropas Savienības struktūrfondu, Kohēzijas fonda, lauksaimniecības un lauku attīstības fondu īstenošanai un pārvaldībai;
- (d) reģionālā integrācija un teritoriālā sadarbība.

Attiecīgie ABM/ABB pasākumi

04.06. Pirmspievienošanās palīdzības instruments (PPI) — cilvēkresursu attīstība

05 05. Pirmspievienošanās pasākumi lauksaimniecības un lauku attīstības jomā

13. 05. Pirmspievienošanās pasākumi saistībā ar struktūrpolitiku

22. 02. Paplašināšanās process un stratēģija

22. 04. 02. Informācijas un komunikācijas programmas trešām valstīm

1.4.3. Paredzamais (-ie) rezultāts (-i) un ietekme

Norādīt priekšlikuma/iniciatīvas vēlamu ietekmi uz saņēmējiem/mērķgrupām.

Jaunais pirmspievienošanās instruments arī turpmāk būs *vērsts uz paplašināšanās politikas īstenošanu*, kas ir viena no Eiropas Savienības ārējās darbības prioritātēm, tādējādi palīdzot veicināt stabilitāti, drošību un labklājību Eiropā. Šajā saistībā jaunais instruments arī turpmāk būs atbilstīgs vispārējam politikas mērķim atbalstīt kandidātvalstis un potenciālās kandidātvalstis, tām gatavojoties dalībai Eiropas Savienībā, un palīdzēs pakāpeniski saskaņot to sistēmas/ekonomiku ar Eiropas Savienības standartiem un politiku, ņemot vērā to īpašās vajadzības un pielāgojoties to individuālajai paplašināšanās programmai.

Attiecībā uz *sasniedzamajiem rezultātiem un ietekmi* jaunais instruments risinās šādus jautājumus: i) attīstības atšķirības/problēmas saņēmējvalstīs; ii) ierobežotā spēja novērst šādas atšķirības/problēmas ar saviem resursiem un vājās valsts iestādes un/vai zemās administratīvās spējas saņēmējvalstīs, un iii) atšķirību mazināšana dalībvalstu starpā, veicot šādas darbības:

i) izveidojot labāk funkcionējošas demokrātiskas iestādes, jo īpaši tāpēc, lai nodrošinātu tiesiskuma un cilvēktiesību ievērošanu un minoritāšu integrāciju; mazinot korupciju un organizēto noziedzību; īstenojot valsts pārvaldes reformas un modernizāciju;

ii) ieviešot Eiropas Savienības standartus ekonomikā un ekonomikas pārvaldībā; uzlabojot spēju konkurēt Savienības tirgū; paaugstinot nodarbinātības līmeni, palielinot kvalificētus cilvēkresursus un mazinot sociālās atšķirības; palielinot pētniecības un inovācijas spēju;

iii) tiesību aktus pakāpeniski pielāgojot Eiropas Savienības *acquis*, kā arī pieņemot un izpildot tos; uzlabojot spēju īstenot un pārvaldīt Eiropas Savienības struktūrfondus, lauksaimniecības un lauku attīstības fondus; palielinot līdzdalību izvēlētajās Eiropas Savienības programmās un aģentūrās;

iv) uzlabojot ekonomisko integrāciju reģionā, tostarp attīstot pārrobežu energoapgādes un transporta infrastruktūru, veidojot ciešākas un dziļākas kaimiņattiecības starp saņēmējvalstīm un ar Eiropas Savienību.

Progresā panākšana virzībā uz šiem konkrētajiem politikas mērķiem ļaus īstenot arī plašākus Eiropas Savienības politikas pamatdokumentus, piemēram, stratēģiju „Eiropa 2020”, Eiropas Savienības tiesību aktu kopumu klimata un enerģētikas jomā un iniciatīvu „Inovāciju Savienība”.

1.4.4. Rezultātu un ietekmes rādītāji

Norādīt priekšlikuma/iniciatīvas īstenošanas uzraudzībā izmantojamus rādītājus.

Progresu virzībā uz jaunā instrumenta konkrētajiem mērķiem var novērtēt, pamatojoties uz trim galvenajiem makrorādītājiem:

- progresu pievienošanās kritēriju izpildē (atvērtās/slēgtās pievienošanās sarunu sadaļas) vai pozitīvi rezultāti asociācijas nolīgumu īstenošanā, kas cita starpā atspoguļoti pozitīvos progresā ziņojumos, ar apsekojumiem pamatotos rādījumos, ko apkopojušas atzītas starptautiskās organizācijas, tādās jomās kā valdības darba efektivitāte, politiskā stabilitāte un vardarbības neesamība, kā arī tiesiskums;
- **sociāli ekonomisko vērtējumu**, kas izteikts, izmantojot ietekmes rādītājus, piemēram, ANO Attīstības programmas tautas attīstības rādītāju kā vispārēju labklājības, bezdarba līmeņa, ārvalstu tiešo investīciju plūsmu un tirdzniecības rādītāju;
- **reģionālo sadarbību un integrāciju**, ko izsaka ar apsekojumiem pamatotos rādījumos, kas norāda uz drošības un stabilitātes līmeni (tendencēm), politisko, ekonomisko un kultūras mijiedarbību.

Būtiski mērķi un sasniegumi, kas saistīti ar šiem makrorādītājiem, cita starpā var būt šādi: pieteikuma saņemšana dalībai Eiropas Savienībā, Komisijas pozitīva atzinuma pieņemšana par pieteikumu vai ieteikums piešķirt kandidātvalsts statusu, ieteikums sākt pievienošanās sarunas, sarunu sadaļu atvēršana vai provizorisks slēgšana, pievienošanās sarunu slēgšana, noteikta Kopenhāgenas kritēriju izpildes līmeņa sasniegšana, vīzu režīma liberalizācijas un atpakaļuzņemšanas līguma stāšanās spēkā, PPI palīdzības pārvaldības tiesību nodošana, atteikšanās no PPI palīdzības pārvaldības iepriekšējās pārbaudes, muitas/tirdzniecības līguma stāšanās spēkā un tirdzniecības šķēršļu/tehnisko barjeru likvidēšana, dalība reģionālajās iniciatīvās, divpusējo jautājumu atrisināšana un progress virzībā uz integrāciju Eiropas tīklos.

Praktiskā līmenī progresu var novērtēt attiecībā uz *darbības mērķiem*, kas atbilst i)–iv) apakšpunktā minētajiem jaunā pirmspievienošanās instrumenta konkrētajiem mērķiem. Darbības mērķi ietver šādus mērķus:

- (a) uzlabot izpratni par demokrātiju un tiesu sistēmu, kā arī par cilvēktiesībām un diskriminācijas novēršanu; samazināt tiesās neizskatīto lietu skaitu un pamattiesību pārkāpumus; palielināt tiesībsardzības iespējas un vispārējās administratīvās spējas, samazināt kadru mainību;
- (b) izstrādāt atbilstīgas un efektīvas sociālās un ekonomiskās attīstības stratēģijas; uzlabot strādājošo prasmes un kvalifikācijas līmeni un uzlabot pakalpojumus darba tīrgū; atbalstīt publiskās investīcijas; pēc pievienošanās Eiropas Savienībai izveidot tās struktūrfondu, Kohēzijas fonda un lauku attīstības fondu pārvaldības struktūras, panākot pārvaldības funkciju akreditāciju un nodošanu;

- (c) uzlabot tiesisko regulējumu; saskaņot tiesību aktus ar *acquis*, izveidot un stiprināt iestādes un tiesībaizsardzības struktūras; pievienoties Eiropas Savienības programmām un stiprināt dalību tajās;
- (d) veicināt ciešāku sadarbību.

Darbības mērķi būs jāpielāgo situācijai katrā saņēmējvalstī un jānosaka plānošanas dokumentos, pamatojoties uz konstatētajām problēmām.

Arī veicot iepriekšēju novērtējumu, ir uzsvērtā nepieciešamība nodrošināt sīki izstrādātas pamatnostādnes un attīstīt spējas saņēmējvalstīs sistemātiski apkopot attiecīgos datus, kas būs vajadzīgi, lai novērtētu progresu praktiskā līmenī. Iepriekšējās paplašināšanās kārtās ir secināts, ka lielāka prioritāte jāpiešķir uzraudzībai un vērtēšanai programmu līmenī un „ar pierādījumiem pamatotas” politikas izstrādei jaunajās dalībvalstīs. Arī pārejai uz līdzekļu sadalījumu, kura pamatā ir sniegums un nosacījumu izpilde, kā arī vajadzības, būtu jāveicina līdzīga tendence kandidātvalstīs un potenciālajās kandidātvalstī.

Attiecībā uz klimata jautājumu iekļaušanu tiks izveidota uzraudzības sistēma, lai noteiktu, kur programmas veicina pasākumu īstenošana klimata vai energoefektivitātes jomā, lai Eiropas Savienība varētu skaidri noteikt, cik liela tās izdevumu daļa ir saistīta ar šādiem jautājumiem. Tiks noteikti skaidri kritēriji, uzraudzības un ziņošanas noteikumi. Tiks veikta ar klimata jautājumiem saistīto izdevumu uzraudzība, pamatojoties uz izstrādātajām ESAO metodēm (tā dēvētiem „Rio politikas rādītājiem”). Atbilstīgi plašākam Komisijas iekļaušanas mērķim, lai novērtētu progresu tādu jautājumu iekļaušanā, kas saistīti ar bioloģisko daudzveidību un pārtuksnešošanu, tiks piemērots arī ESAO APK rādītājs.

Veicot turpmāku uzraudzību un novērtēšanu, būs jāņem vērā, ka rezultāti un ietekme saņēmējvalstīs atšķirsies, ņemot vērā to atšķirības un dažādās vajadzības un nostājas ceļā uz pievienošanos Eiropas Savienībai. Tā kā instrumenta īstenošana *turpināsies vienlaikus ar politisko sarunu procesu* un citiem intervences pasākumiem saistībā ar pievienošanos, būs sarežģīti noteikt progresu, ko nodrošinājis tieši instruments, ja nu vienīgi konkrētu pasākumu līmenī. Daudzus no iecerētās programmas „*rezultātiem*”, piemēram, progresu pievienošanās politisko kritēriju izpildē, *būs grūti novērtēt pēc būtības* — instrumenta mērķus zināmā mērā var palīdzēt sasniegt gan saņēmējvalstij piešķirtais statuss, gan arī Eiropas Savienības finansiālā palīdzība.

1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums

1.5.1. Īstermiņa vai ilgtermiņa vajadzības

Palīdzības saņēmēji ir kandidātvalstis un potenciālās kandidātvalstis dalībai Eiropas Savienībā, proti, Rietumbalkānu valstis, Islande un Turcija.

Eiropas Komisija 1999. gadā noteica redzējumu attiecībām starp Eiropas Savienību un Rietumbalkānu valstīm, atsakoties no iepriekšējās reģionālās pieejas un pārejot uz jauno stabilizācijas un asociācijas procesu (SAP). SAP mērķis ir ne tikai politiskā un ekonomiskā stabilitāte un reģionālā sadarbība, bet tajā pakāpeniski ir iekļauti arī paplašināšanās instrumenti, lai reģiona valstis tuvinātu Eiropas Savienības vērtībām un standartiem.

Feiras Eiropadomes sanāksmē 2000. gada jūnijā tika atzīts, ka Rietumbalkānu valstis, kas piedalās SAP, ir Eiropas Savienības „potenciālās kandidātvalstis”. Šo valstu Eiropas perspektīva tika apstiprināta arī Saloniku Eiropadomes sanāksmē 2003. gada jūnijā, pieņemot „Saloniku Darba kārtību Rietumbalkānu valstīm”. Šī darba kārtība joprojām ir stūrakmens Eiropas Savienības politikai attiecībā

uz šo reģionu. Eiropas Savienības un Rietumbalkānu ministru sanāksmē Sarajevā 2010. gada 2. jūnijā Eiropas Savienība atkārtoja savu apņemšanos atbalstīt Rietumbalkānu valstu Eiropas perspektīvu un uzsvēra, ka šo valstu nākotne ir Eiropas Savienībā.

No tām valstīm, kuras sākotnēji iesaistījās SAP, Horvātija, Bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika un nesēn arī Melnkalne ir ieguvušas kandidātvalstu statusu, taču Albānija, Bosnija un Hercegovina, Kosova²⁸ un Serbija ir potenciālās kandidātvalstis. Citu valstu starpā, kurām tika piedāvāta perspektīva pievienoties Eiropas Savienībai, bija Turcija, kura pieteicās dalībai jau 1987. gadā un kurai pieteikuma iesniedzējas valsts statusu piešķīra 1999. gadā, un Islande, kura pieteicās dalībai 2009. gadā un kurai kandidātvalsts statusu piešķīra 2010. gadā.

Trīs galvenās prasības, kas jāizpilda, lai pievienotos Eiropas Savienībai, ir noteiktas secinājumos Eiropadomes Kopenhāgenas sanāksmē, kas notika 1993. gadā, (tā sauktie „Kopenhāgenas kritēriji”). Tie ir:

- i) to iestāžu stabilitāte, kas garantē demokrātiju, tiesiskumu, cilvēktiesības un minoritāšu tiesību ievērošanu un aizsardzību;
- ii) funkcionējošas tirgus ekonomikas esamība, kā arī spēja izturēt konkurences un tirgus spēku spiedienu Savienībā; un
- iii) spēja uzņemties pienākumus, ko uzliek dalība Eiropas Savienībā, kā arī stingri virzīties uz politiskās, ekonomiskās un monetārās savienības mērķiem.

Arī sanāksmē Madridē 1995. gadā Eiropadome atsauca uz nepieciešamību „radīt nosacījumus šo valstu (kandidātvalstu) pakāpeniskai un harmoniskai integrācijai, jo īpaši — attīstot tirgus ekonomiku, pielāgojot pārvaldes struktūru un radot stabilu ekonomisko un monetāro vidi”.

Pirms sākt sarunas par dalību Eiropas Savienībā, potenciālajām dalībvalstīm ir jāizpilda Kopenhāgenas kritēriji. Lai saņēmējvalstis atbilstu pievienošanās kritērijiem, ir jāsteno būtiski centieni gan attiecībā uz publiskajām investīcijām, gan arī pieeju padziļinātām zināšanām un pieredzei. Eiropas Savienības atbalsts ir paredzēts, lai palīdzētu kandidātvalstīm nodrošināt atbilstību šiem kritērijiem.

1.5.2. *Eiropas Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība*

Paplašināšanās politika ir daļa no ārējās darbības un veicina kopējo mērķu sasniegšanu saistībā ar globālo problēmu risināšanu, globālo reakciju un globālo vadību.

Eiropas Savienības secīga paplašināšanās pēc būtības ir **kopīgs uzdevums**, kuru var veikt tikai Eiropas Savienības līmenī. Tikai darbojoties kopā, dalībvalstis var izvirzīt pievienošanās prasības jaunajām kandidātvalstīm. Pirmspievienošanās palīdzība, ko nodrošina no Eiropas Savienības budžeta, tiek sniegta, lai palīdzētu kandidātvalstīm / potenciālajām kandidātvalstīm sagatavoties dalībai Eiropas Savienībā nākotnē. PPI ir izveidots, lai pirms pievienošanās pārbaudītu valstu spēju izpildīt saistības, ko paredz dalība Eiropas Savienībā (piemēram, izveidot iestādes pēc pievienošanās saņemtā Eiropas Savienības finansējuma pārvaldīšanai un/vai pieņemt *acquis* un Eiropas Savienības standartus). Neviens cits daudzpusējs vai divpusējs instruments nevar nodrošināt tik visaptverošas iespējas, un katrā

²⁸ Saskaņā ar ANO DPR Nr. 1244/1999.

ziņā tikai Eiropas Savienība var noteikt, kāda palīdzība ir vajadzīga, lai sagatavotos *acquis* pārņemšanai.

Pirmspievienošanās palīdzība ir ieguldījums Eiropas Savienības nākotnē, atbalstot kaimiņvalstu stabilitāti un labklājību un efektīvi nodrošinot kandidātvalstu spēju, pievienojoties Eiropas Savienībai, īstenot *acquis*. Tehniskā un finansiālā palīdzība paātrina sagatavošanās procesu un nodrošina stimulus nepieciešamajai sabiedrības, tiesību sistēmas un ekonomikas transformācijai. Šāds atbalsts palīdz sasniegt Eiropas Savienības iekšpolitikas mērķus, rada iespējas Eiropas Savienības uzņēmumiem un nodrošina reālu investīciju atdevi. Ja nebūtu Eiropas Savienības aktīvās līdzdalības un ciešās partnerības, ko paredz pirmspievienošanās palīdzības sniegšana, tai noteikti būtu jāiegulda vairāk līdzekļu, lai cīnītos pret nelegālo migrāciju, lai aizsargātu Eiropas Savienības ārējās robežas, lai nodrošinātu energoapgādes drošību un nekaitīgas un drošas pārtikas importu saviem pilsoņiem un lai cīnītos pret klimata pārmaiņām un piesārņojumu.

Pēdējos gados Eiropas Savienības dalībvalstis samazina divpusējo palīdzību kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātvalstīm, atzīstot, ka koordinēta rīcība Eiropas Savienības līmenī ir efektīvāka. Aptuveni puse no Eiropas Savienības kopējās finansiālās palīdzības paplašināšanās procesā iesaistītajām valstīm 2009. gadā bija Eiropas Savienības budžeta līdzekļi. Lielākā daļa daudzpusējo līdzekļu devēju organizāciju ir pakāpeniski samazinājušas savu atbalstu, un pārējās ir pielāgojušas savas programmas Eiropas Savienības prioritātēm. Jānorāda, ka, ņemot vērā īpašos attīstības mērķus un ietekmi, pirmspievienošanās palīdzība tiek uzskatīta arī par Eiropas Savienības oficiālo attīstības palīdzību (OAP).

1.5.3. Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas

PPI termiņa vidusposma konceptuālajā novērtējumā, kuru pabeidza 2011. gada februārī un kurā galvenā uzmanība tika pievērsta PPI stratēģiskajai sistēmai (daudzgadu indikatīviem plānošanas dokumentiem, DIPD) un plānošanai (galvenokārt tehniskās palīdzības un iestāžu veidošanas komponentei), tika vērtēta intervences loģika un palīdzības rezultāti (faktiskie vai gaidāmi), jo īpaši attiecībā uz stratēģiskās sistēmas nozīmi, efektivitāti, lietderību, ietekmi un ilgtspējību.

Attiecībā uz intervences loģiku (proti, palīdzības plānošanu un organizēšanu) novērtējumā tika secināts, ka DIPD ir galvenie plānošanas dokumenti, kas nosaka galveno virzienu un liek uzsvāru uz plānošanas procesu, kā arī tas, ka DIPD noteikti ir piemērotāki nekā līdzvērtīgi plānošanas dokumenti, kas tika izstrādāti iepriekš īstenotajām pirmspievienošanās palīdzības programmām. Veicot novērtējumu, tika secināts arī tas, ka laika gaitā ir uzlabojusies DIPD un plānošanas dokumentos noteikto mērķu un rādītāju kvalitāte. Tomēr tika ieteikts turpināt veikt uzlabojumus.

Novērtējumā tika secināts, ka PPI nodrošināja labus un būtiskus rezultātus. Tika konstatēts, ka lielākā efektivitāte panākta ar *acquis* saistītajās jomās, taču īpaši problemātiskas bija vairākas horizontālās jomas, piemēram, valsts pārvaldes reformu īstenošana. Saņēmējvalstu finansiālās vajadzības, jo īpaši infrastruktūras jomā, noteikti pārsniedza pieejamo PPI (un citu līdzekļu devēju) finansējumu. Tāpēc būtiskākais nākotnes uzdevums ir efektīvi izmantot PPI finansējumu un turpināt pildīt citu finansējuma avotu piesaistes funkciju. Tika secināts arī, ka projekti kopumā bija vērsti uz Eiropas Savienības pievienošanās prasību izpildi, taču iestāžu veidošanai paredzētās palīdzības piešķiršana mazākam skaitam prioritāro jomu vēl vairāk paaugstinātu efektivitāti un ietekmi. Veicot novērtējumu, tika secināts, ka līdzekļu devēju koordinēšanas un palīdzības saskaņošanas mehānismi bija labi izstrādāti un ka noteicošais aspekts ietekmes un ilgtspējības panākšanai bija saņēmējvalstu reformu programmu esamība un saņēmējvalstu administrēšanas spēja, kas jāstiprina.

Novērtējumā tika secināts, ka daudzgadu/nozaru pieejai (UNBP)²⁹ attiecībā uz plānošanu un programmu izstrādi būtu jāveicina prioritāšu noteikšana un palīdzības secīga piešķiršana, līdzekļu devēju koordinācija, kā arī saņēmējvalstu atbildības līmeņa paaugstināšanās.

Pirmo astoņu PPI pārrobežu sadarbības programmu starposma novērtējums, kas sastāv no diviem posmiem, Rietumbalkānu valstīs tika pabeigts 2011. gada maijā. Veicot novērtējumu, tika secināts, ka ieinteresētās personas uzskata, ka labākas kaimiņattiecības ir programmu īstenošanas rezultāts un labākām kaimiņattiecībām ir ļoti liela nozīme sadarbībai nākotnē; tika secināts arī, ka bija izveidojušies atbilstīgi apstākļi sadarbības stiprināšanai. Veicot novērtējumu, tika ieteikts stiprināt sociāli ekonomisko analīzi, izmantojot jaunāku statistikas bāzi, sniedzot labāku kritēriju skaidrojumu, kā arī labāk saskaņojot statistikas jomas. Tika ieteikts arī pilnveidot un vienkāršot piemērošanas noteikumu kopumu un novērtēšanas procedūru.

Tika veikti **iepriekšēji novērtējumi darbības programmām, kas vērstas uz reģionu, cilvēkresursu un lauku attīstību**, lai atbalstītu un pilnveidotu programmu izstrādes procesu. Attiecībā uz visām programmām tika ieteikts padziļināt analīzi, pamatojoties uz kuru nosaka programmu ievirzi, kā arī turpināt uzlabot sniegumu, rezultātus un ietekmes novērtējumus. Pašreiz tiek veikti starposma novērtējumi.

Veicot **iepriekšēju novērtējumu pirmspievienšanās finanšu instrumentiem laikposmam pēc 2013. gadā**, tika secināts, ka ir pamatots iemesls turpināt finansiālo palīdzību Eiropas Savienības līmenī, atbalstot paplašināšanās procesu. Bija skaidri redzams, ka jānodrošina **nepārtrauktība** attiecībā uz pašreizējo instrumentu, jo jau tiek veidotas struktūras un sistēmas, kas vajadzīgas Eiropas Savienības palīdzības pārvaldīšanai. Taču, ņemot vērā atšķirības saņēmējvalstu starpā (sociāli ekonomiskās atšķirības, atšķirības to iestāžu veidošanā un valsts pārvaldē un atšķirības attiecībā uz pievienošanās perspektīvu), apspriedēs tika ieteikts palīdzības piešķiršanā izmantot **individuālu pieeju, vienkāršotus īstenošanas noteikumus, nodrošināt lielāku elastīgumu un labāku stratēģisko orientāciju**, kā arī **daudzgadu plānošanas** sistēmiskāku izmantošanu.

1.5.4. Saderība un iespējamā sinerģija ar citiem attiecīgajiem instrumentiem

Priekšlikums paredz saglabāt specializētu un integrētu pirmspievienšanās palīdzības instrumentu kā paplašināšanās stratēģijas finanšu pīlāru, kas aptver visus iekšpolitikas aspektus un tematiskās jomas, jo paplašināšanās politikas galvenais mērķis ir palīdzēt partneriem pakāpeniski pārņemt *acquis*, un Eiropas Savienības attiecības ar kandidātvalstīm un potenciālajām kandidātvalstīm aptver gandrīz visas tematiskās jomas (labklājību, drošību, tirdzniecību, cilvēktiesības u. c.). Lai nodrošinātu saskaņotību, efektivitāti, lietderību un ietekmi, iekšpolitikas jomas un tematiskās jomas būtu jāiekļauj atbilstīgās valstu stratēģijās un jārealizē, īstenojot valstu, vairāku saņēmēju vai pārrobežu programmas, kas saskaņotas ar saņēmējvalstīm. Atbilstīgi Eiropas Savienības attīstības politikas saskaņotības nodrošināšanas programmai, tā kā PPI aptver visas iekšpolitikas jomas, labāk var ņemt vērā iekšpolitikas ārējo ietekmi uz pirmspievienšanās procesā iesaistītajām valstīm saistībā ar Eiropas Savienības attīstības mērķiem. Tas ir īpaši svarīgi tādās jomās kā tirdzniecība, klimata pārmaiņas, migrācija vai enerģētika.

Taču, ja to pieļauj attiecīgās darbības būtība (proti, tehniskās iezīmes, globālais tvērums pretstatā primārajam pievienošanās mērķim), ja saņēmējvalsts neievēro Eiropas pamatvērtības (piemēram, cilvēktiesības) vai ja iekšpolitikas instrumentam ir īpaši nozīmīga ārējā dimensija, paplašināšanās

²⁹ Nozaru pieeja attiecībā uz palīdzības plānošanu un programmu izstrādi pamatojas uz valstu nozaru stratēģiju, tā paredz apvienot dažādu līdzekļu devēju finansējumu, un tās uzdevums ir sasniegt plašākus politikas mērķus.

procesā iesaistītajā reģionā var izmantot arī citus instrumentus (piemēram, Eiropas Demokrātijas un cilvēktiesību instrumentu, Instrumentu sadarbībai kodoldrošības jomā, Stabilitātes un makrofinansiālās palīdzības instrumentu, Eiropas Infrastruktūras savienošanas instrumentu un citus).

1.6. **Ilgums un finansiālā ietekme**

- Ierobežota ilguma** priekšlikums/iniciatīva
- Priekšlikums/iniciatīva stājas spēkā 2014. gada 1. janvārī
- Finansiālā ietekme no 2014. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim
- Neierobežota ilguma** priekšlikums/iniciatīva
- Īstenošana ar sākšanas periodu no YYYY līdz YYYY,
- pēc kura turpinās normāla darbība.

1.7. **Paredzētie pārvaldības veidi³⁰**

- Komisijas īstenota **centralizēta tieša pārvaldība**
- Centralizēta netieša pārvaldība**, izpildes uzdevumus deleģējot:
  - izpildaģentūrām
  - Kopienų izveidotām struktūrām³¹
  - valstu publiskā sektora struktūrām / struktūrām, kas veic valsts pārvaldes uzdevumu
  - personām, kurām ir uzticēts veikt īpašas darbības saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību V sadaļu un kuras ir noteiktas attiecīgā pamataktā Finanšu regulas 49. panta nozīmē
- Dalīta pārvaldība** ar dalībvalstīm — Eiropas Savienības dalībvalstu pārvaldības iestādes īsteno pārrobežu sadarbības programmas starp Eiropas Savienības dalībvalstīm un PPI saņēmējvalstīm, nodrošinot dalītu pārvaldību
- Decentralizēta pārvaldība** ar trešām valstīm
- Kopīga pārvaldība** ar starptautiskām organizācijām — kopīgā pārvaldībā galvenokārt iesaistītas starptautiskās finanšu iestādes (piemēram, EIB, ERAB, Pasaules Banka, Eiropas Padomes attīstības banka), kā arī nepieciešamības gadījumā specializētās ANO aģentūras.

³⁰ Plašāka informācija par pārvaldības veidiem un atsauces uz Finanšu regulu ir pieejamas *BudgWeb* tīmekļa vietnē http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html.

³¹ Kā noteikts Finanšu regulas 185. pantā.

Ja norādīts vairāk nekā viens pārvaldības veids, lūdzu, sniegt plašāku informāciju sadaļā „Komentāri”.

Komentāri

Regulas galīgais mērķis ir nodrošināt, ka palīdzība tiek pārvaldīta, saņēmējvalstīm pilnīgi uzņemoties atbildību, proti, īstenojot decentralizētu pārvaldību. Taču šis mērķis tiks īstenots pakāpeniski, jo saņēmējvalstu administratīvā spēja turpina attīstīties un ir izpildīti nosacījumu pārvaldības funkcijas nodošanai. Sākotnējos posmos Komisija saglabās pārvaldības kontroli un/vai uzticēs īstenošanu specializētām struktūrām, nepieciešamības gadījumā īstenojot netiešu vai kopīgu pārvaldību. Centralizēta pārvaldība būs galvenais starpvalstu programmu pārvaldības veids.

Īstenojot pasākumus, tiks izmantota arī kopīgā pārvaldība, iesaistot starptautiskās un Eiropas finanšu iestādes, lai piesaistītu papildu finansējumu, jo īpaši tāpēc, lai veiktu investīcijas nepieciešamajā sociālajā vai ekonomikas infrastruktūrā.

Visbeidzot teritoriālās sadarbības mērķu sasniegšanai arī turpmāk tiks izmantota dalīta pārvaldība, iesaistot Eiropas Savienības dalībvalstis.

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Uzraudzības un vērtēšanas noteikumi

Norādīt biežumu un nosacījumus.

Atšķirībā no pašreizējās situācijas tiks stiprināti uzraudzības un vērtēšanas noteikumi, lielāku uzmanību pievēršot rezultātiem. Saskaņā ar šiem noteikumiem tiks noteikti īpaši, izmērāmi un sasniedzami mērķi, kā arī attiecīgie rādītāji.

Eiropas Komisijas uzraudzības un vērtēšanas sistēmas jau tagad ir vairāk orientētas uz rezultātiem. Sistēmu darbību nodrošina gan iekšējais personāls, gan arī ārējie speciālisti. Projektu vadītāji Eiropas Savienības delegācijās un galvenajā mītnē pastāvīgi uzrauga projektu un programmu īstenošanu, izmantojot dažādas metodes, tostarp, kad vien iespējams, veicot apmeklējumus uz vietas. Uzraudzība nodrošina vērtīgu informāciju par progresu, tā palīdz vadītājiem noteikt faktiskās un iespējamās problēmas un, ja nepieciešams, laikus veikt koriģējošus pasākumus.

Turklāt tiek slēgti līgumi ar neatkarīgiem ārējiem ekspertiem, lai novērtētu Eiropas Savienības ārējo darbību rezultātus, izmantojot dažādas papildu sistēmas. Šie novērtējumi veicina pārskatatbildību un ļauj uzlabot šobrīd īstenotos intervences pasākumus; tie ļauj arī gūt atziņas no līdzšinējās pieredzes, sniedzot informāciju turpmākās politikas un darbību izstrādē. Izmantotie rīki atbilst starptautiski atzītiem ESAO EPK vērtēšanas kritērijiem, tostarp attiecībā uz (iespējamo) ietekmi.

Komisija arī atbalsta saņēmējvalstis to centienos attīstīt savu spēju uzraudzīt un novērtēt finansējuma izlietojumu. Jaunais instruments paredz, ka atbildība par uzraudzību un vērtēšanu vēl vairāk tiks deleģēta saņēmējvalstīm. Ja palīdzību saņēmējvalsts vārdā pārvaldīs Komisija, galvenā atbildība par uzraudzību un vērtēšanu arī turpmāk būs Komisijai. No otras puses, ja saņēmējvalstis pašas uzņemas atbildību par palīdzības pārvaldību (decentralizētā pārvaldība), Komisija uzņemsies galvenokārt uzraudzības funkciju (izņemot attiecībā uz iepriekšējiem novērtējumiem un paveiktā novērtējumiem) un galvenā atbildība paliks saņēmējvalstij.

Uzraudzības ziņojumi projektu līmenī par panākto progresu plānu īstenošanā, jo īpaši attiecībā uz:
i) līgumu slēgšanu / dotāciju piešķiršanu un ii) rezultātu panākšanu. Projektu vadītājiem palīdz arī uz

rezultātiem vērsta uzraudzības (*ROM*) sistēma, kas nodrošina koncentrētu un aktuālu informāciju par parauga intervences pasākumu kvalitāti. Izmantojot stingri strukturētas un standartizētas metodes, neatkarīgi *ROM* eksperti sniedz vērtējumus, kuros uzsvērtas projekta priekšrocības un trūkumi, kā arī sniedz ieteikumus efektivitātes uzlabošanai.

Papildus uzraudzībai *novērtēšanu projektu līmenī* var veikt arī Eiropas Savienības delegācijas vai funkcionējoši dienesti, kas atbildīgi par projektu vadību. Projektu līmenī veikto novērtējumu uzdevums ir papildināt esošās uzraudzības sistēmas, un tiem būtu jānodrošina sīkāk izstrādāta padziļināta analīze. Šiem novērtējumiem būtu arī jāpalīdz projektu vadītājiem uzlabot īstenotos intervences pasākumus vai apstiprināt to rezultātus un ilgtspējību.

Nozaru un programmu līmenī uzraudzības komitejas, kuras kopīgi vada saņēmējvalstu un Komisijas pārstāvji, nodrošina struktūru progresa novērtēšanai attiecībā uz plānu izpildi. Šīs komitejas savā darbā izmanto gan uzraudzības ziņojumos, gan arī novērtējumos sniegtos secinājumus. Izmantojot jauno instrumentu, tiks stiprināta uzraudzības komiteju nozīme gan kandidātvalstīs, gan arī potenciālajās kandidātvalstīs, lai nodrošinātu, ka finansiālās palīdzības īstenošana pienācīgi veicina politisko dialogu un ka komiteju secinājumi un ieteikumi tiek sistemātiskāk ievēroti un izpildīti.

Novērtējumu veikšanu līmenī, kas ir augstāks par projektu līmeni (proti, nozaru, programmu, stratēģiskajā, tematiskajā u. c. līmenī), galvenokārt vada Komisijas dienesti. Lai veicinātu atbildību un spēju veidošanu, dažu novērtējumu, jo īpaši starpposma novērtējumu, veikšana, kuras uzdevums ir nodrošināt informāciju lēmumu pieņemšanas procesā, tiek pakāpeniski deleģēta saņēmējvalstīm.

Novērtējumu rezultātus vai kopsavilkumos sniegtos secinājumus kā daļu no PPI gada ziņojuma regulāri paziņo PPI komitejai, Padomei un Eiropas Parlamentam un publicē Komisijas mājas lapā.

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

2.2.1. Apzinātie riski

PPI darbības videi ir raksturīgi šādi riski, kas apdraud instrumenta mērķu sasniegšanu:

- PPI būtībā ir paredzēts īstenošanai, izmantojot decentralizētu pārvaldību, kā daļa no gatavošanās dalībai Eiropas Savienībā. Tāpēc riska līmenis ir augstāks, jo instrumenta galvenais pārvaldītājs (Komisija) nav tieši atbildīgs par decentralizētās sistēmas pārvaldītāja īstenošanas struktūru;
- īstenošanas vidē regulāri veiktas pārmaiņas, kas saistītas ar pievienošanās procesu, piemēram, pāreja no centralizētas pārvaldības uz decentralizētu, atteikšanās no iepriekšējas kontroles, izvirza neparasti augstas prasības attiecībā uz organizatorisko koordinēšanu, kā arī personāla pielāgošanās spēju, mācībām un spriestspēju, jo tās savukārt regulāri rada pārmaiņas Komisijas sākotnējā iekšējās kontroles un organizatoriskajā sistēmā;
- potenciālo saņēmējvalstu daudzveidība ar savām atšķirīgajām iekšējās kontroles sistēmām un spējām var sadrumstalot un tādējādi samazināt Komisijas rīcībā esošos resursus, kas paredzēti instrumenta īstenošanas atbalstam un uzraudzībai;
- institucionālo un administratīvo spēju trūkums saņēmējvalstīs var paildzināt decentralizācijas procesu, apdraudot atvēlētā finansējuma laikus izmantošanu, un/vai radīt problēmas un kavēšanos individuālu intervences pasākumu izstrādē un īstenošanā;

- datu trūkums par pirmspievienšanās palīdzības rezultātiem un ietekmi un saņēmējvalstīs pieejamo datu sliktā kvalitāte var negatīvi ietekmēt Komisijas spēju sagatavot ziņojumus un uzņemt atbildību par rezultātiem;
- ekonomiskās/politiskās problēmas var radīt sarežģījumus un kavēšanos intervences pasākumu izstrādē un īstenošanā, jo īpaši saņēmējvalstīs, kurās iestādes ir izveidotas tikai nesen un joprojām ir nestabilas;
- neatrisināti konstitucionālie, institucionālie jautājumi un robežjautājumi saņēmējvalstīs un starp tām var apturēt galveno palīdzības projektu īstenošanu un novest pie lieliem līdzekļu zaudējumiem;
- administratīvo izdevumu segšanai paredzētu aizdevumu trūkums var radīt resursu nepietiekamību instrumenta pienācīgai pārvaldībai.

2.2.2. Paredzētās kontroles metodes

PPI īstenošanā iesaistīto ģenerāldirektorātu iekšējās kontroles/pārvaldības process ir izstrādāts tā, lai nodrošinātu pietiekamas garantijas attiecībā uz instrumenta darbības efektivitātes, lietderības un ekonomijas mērķu sasniegšanu, finanšu pārskatu ticamību un atbilstību attiecīgajam tiesiskajam un procesuālajam regulējumam.

Lai nodrošinātu Paplašināšanās ģenerāldirektorāta darbību efektivitāti, lietderību un ekonomiju (un lai pazeminātu augsto riska līmeni pirmspievienšanās vidē), papildus Komisijas politikas izstrādes un stratēģiskās plānošanas procesa visiem elementiem, iekšējās revīzijas sistēmai un citām Komisijas iekšējās kontroles standartu prasībām minētais ģenerāldirektorāts (citi PPI īstenošanā iesaistītie ģenerāldirektorāti izmanto līdzīgus vai nedaudz atšķirīgus kontroles noteikumus, kas optimizēti, lai nodrošinātu pāreju uz Eiropas Savienības struktūrfondu un lauksaimniecības fondu kontroles sistēmu) turpinās piemērot individuāli pielāgotu finansiālās palīdzības pārvaldības sistēmu visu tā pārvaldīto instrumentu īstenošanā, kas noteikta regulāri atjauninātā iekšējās kontroles stratēģijas dokumentā. Sistēmā būs iekļauta:

- decentralizēta pārvaldība, ko nodrošina valstu īstenošanas aģentūras un kas paredz, ka Komisija nodod pārvaldības pilnvaras pēc tam, kad tā rūpīgi noteikusi stingrus pārvaldības standartus un novērtējusi tos, proti, veikusi visaptverošas sistēmu revīzijas;
- Eiropas Savienības delegāciju veiktas iepriekšējas pārbaudes attiecībā uz visām palīdzības programmām, kas apstiprinātas valstu īstenošanas sistēmās, līdz attiecīgās sistēmas tiek atzītas par atbilstīgām, lai droši atteiktos no šādām iepriekšējām pārbaudēm; šāds valstu sistēmu novērtēšanas ziņojums cita starpā ietver noraidīto programmu īpatsvara tendences;
- valstu īstenošanas sistēmu skaidras pamatnostādnes attiecībā uz finansiālo atbildību un atbildību attiecībā uz rezultātiem Komisijas pastarpināti deleģētajam kredītrīkotājam (direktoram), piešķirot deleģētā kredītrīkotāja statusu, tostarp attiecībā uz ziņošanu par pārkāpumiem, valsts kredītrīkotāja ikgadējo ticamības deklarāciju un valsts revīzijas iestādes revīzijas atzinumu;
- programma, kurā paredzētas apakšsistēmu revīzijas, ko veic Komisijas revidenti, lai pārbaudītu pastāvīgu atbilstību pārvaldības standartiem pēc pārvaldības pilnvaru nodošanas;

- noteiktās grāmatojumu noskaidrošanas procedūras, tostarp papildu pārbaudes, un strukturēta finanšu korekciju politika valstu un Komisijas revidentu atklāto darījumu un sistēmisko kļūdu izlabošanai;
- pilnvaru pārvaldīt lielāko daļu pirmspievienošānās palīdzības nodošana Eiropas Savienības delegācijām attiecīgajā jomā, līdz pārvaldības pilnvaras var nodot valstu īstenošanas aģentūrām;
- skaidras pamatnostādnes par finansiālo atbildību par pārvaldības funkcijām, ko galvenās mītnes pastarpināti deleģētais kredītrīkotājs (direktors) pastarpināti deleģējis Eiropas Savienības delegācijām;
- Eiropas Savienības delegāciju ticamības apliecinājumu iegūšanas stratēģijas izstrāde un ikgadēja pārskatīšana
- regulāra ziņošana — ES delegācijas sniedz ziņojumus galvenajai mītnei (pastarpināti deleģēto kredītrīkotāju/vadības ziņojumus) par palīdzības īstenošanu un ticamības apliecinājumu iegūšanas stratēģijām, tostarp pastarpināti deleģēto kredītrīkotāju/delegāciju vadītāju ikgadējo ticamības deklarāciju;
- regulāras delegāciju — gan delegāciju, kas uzrauga decentralizētu īstenošanu, gan arī deleģēto delegāciju — iekšējās revīzijas;
- pabeigtu programmu pēckontrole, lai pārliecinātos par to, ka visi pārvaldības un kontroles sistēmu līmeņi atbilst noteiktajiem standartiem;
- efektīvas mācību programmas nodrošināšana gan galvenās mītnes, gan arī delegāciju personālam;
- būtisks atbalsts galvenajai mītnei/delegācijām un metodiskie materiāli (tostarp izmantojot internetu);
- projekta un programmas cikla pārvaldības metodoloģija, tostarp:
- kvalitātes uzlabošanas rīki intervences pasākuma plānošanai, tā īstenošanas metodes, finansēšanas mehānisms, pārvaldības sistēma, novērtēšana un īstenošanas partneru atlase u. c.,
- programmu un projektu pārvaldības, uzraudzības un ziņošanas rīki efektīvas īstenošanas nodrošināšanai, tostarp regulāra ārējā projektu uzraudzība uz vietas;
- nozīmīgas novērtēšanas un revīzijas komponentes.

Paplašināšanās ģenerāldirektorāts turpinās ievērot augstākos grāmatvedības un finanšu pārskatu sagatavošanas standartus, lai nodrošinātu, ka tā ārējie revidenti (Eiropas Revīzijas palātas) pastāvīgi var sniegt atzinumus bez piezīmēm, un izmantos Komisijas grāmatvedības sistēmu (*ABAC*), kuras pamatā ir uzkrāšanas princips, kā arī īpašus mehānismus ārējās palīdzības jomā, piemēram, Kopējo *RELEX* informācijas sistēmu (*CRIS*).

Attiecībā uz atbilstību attiecīgajam tiesiskajam un procesuālajam regulējumam kontroles metodes ir aprakstītas 1.3. sadaļā (Krāpšanas un pārkāpumu apkarošanas pasākumi).

2.2.3. Paredzēto kontroles pasākumu izmaksas un ieguvumi

2.2.3.1. Kontroles pasākumu izmaksas

Kontroles sistēma, kas ierosināta jaunajam PPI instrumentam, būtiski neatšķiras no sistēmas, ko izmanto, īstenojot pašreizējo instrumentu. Tāpēc arī tās izmaksu struktūra būs līdzīga. Tomēr gaidāms, ka instrumenta pārstrādāšana zināmā mērā samazinās atbilstības kļūdu rašanās iespējamību. Šādu rezultātu būtu jānodrošina tādiem aspektiem kā elastīgāka plānošana, kas optimizē projektu atlasī, un inovatīvu finansēšanas instrumentu plašāka izmantošana (piemēram, piesaistot starptautiskās finanšu iestādes un citus līdzekļu devējus).

Paredzētās kontroles pasākumu izmaksas, kas norādītas turpmāk tekstā, ir aprēķinātas, pamatojoties uz pašreizējām cenām un uz šādiem pieņēmumiem:

- pašreizējais personāla skaits PPI īstenošanā iesaistītajos ģenerāldirektorātos attiecīgajā periodā būs stabils;
- vidējās izmaksas uz vienu ierēdņi ir EUR 127 000 (divreiz lielākas izmaksas ierēdņiem, kurus norīko darbā Eiropas Savienības delegācijās);

- vidējās ar līgumdarbinieku saistītās izmaksas ir EUR 64 000.

Nav iekļautas izmaksas, kas radušās valsts sistēmā valstīs, kuras īsteno PPI, izmantojot decentralizētu pārvaldību. Jāņem vērā, ka būtisku daļu no investīciju un mācību izmaksām, kas radušās, izveidojot šādas sistēmas, sedz no PPI darbības izdevumiem.

Kopējās PPI pārvaldības un kontroles izmaksas gadā (personāls: finansējums piešķirts programmai vai budžeta pārvaldībai un krāpšanas apkarošanai)	Miljonos EUR
Nemainīgās izmaksas (darbības izmaksu pašreizējā un plānotajā līmenī)	
Paplašināšanās ģenerāldirektorāta ierēdņi galvenajā mītnē	11,2
Paplašināšanās ģenerāldirektorāta līgumdarbinieki galvenajā mītnē	7,3
Ierēdņi ES delegācijās	9,4
Līgumdarbinieki ES delegācijās	6,5
Ar vietējiem darbiniekiem saistītās izmaksas, ar līgumdarbiniekiem saistītās vietējās izmaksas un citas pastāvīgo delegāciju izmaksas	28,5
PPI īstenošanā iesaistīto citu ģenerāldirektorātu ierēdņi un līgumdarbinieki	2,0
PPI īstenošanā iesaistīto citu ģenerāldirektorātu ārējie darbinieki ES delegācijās	6,0
Mainīgās izmaksas (paredzētās izmaksas, pamatojoties uz pašreizējām kopējām gada izmaksām)	
Noligtās revīzijas un pēckontroles izmaksas	1,0
Nolīgtu vērtēšanas pakalpojumu izmaksas	3,0
Nolīgtu uzraudzības pakalpojumu izmaksas (ROM)	2,0
Revīzijas sertifikāti (pasūtījušas saņēmējvalstis)	2,0
Kontroles pasākumi uz vietas un citi nolīgtie papildu kontroles pasākumi, kas ir daļa no finanšu ķēdes pārbaudēm	0,8
Kopējās (PPI) kontroles izmaksas gadā	79,7

Tabulā norādītas izmaksas ir pārvaldības un kontroles izmaksas, un to kopējā summa ir aptuveni EUR 80 miljoni vai aptuveni 4 % no kopējiem plānotajiem izdevumiem 2014.–2020. gadā. Šīs izmaksas ietver visas instrumenta pārvaldības struktūras izmaksas no tā plānošanas un programmu izstrādes līdz īstenošanai. Izmantojot šaurāku kontroles definīciju un iekļaujot tikai tādu pārbaužu izmaksas, kas tieši ietekmē darījumu likumību, kopējās izmaksas samazinātos par aptuveni EUR 30 miljoniem, proti, to summa būtu aptuveni EUR 50 miljoni (aptuveni 2,5 % no plānotajiem gada izdevumiem 2014.–2020. gadā).

Pēdējās piecās rindās ir norādītas mainīgās izmaksas. To gada kopsumma būs atkarīga no kontroles pasākumu intensitātes, ko savās ticamības apliecinājumu iegūšanas stratēģijās nosaka pastarpināti deleģētie kredītrīkotāji. Kontroles pasākumu intensitāti nosaka visu neizpildīto līgumu rūpīgāks risku novērtējums, ņemot vērā pieejamos budžeta resursus. Tabulā norādītās gada kopsummas ir aprēķinātas, pamatojoties uz pašreizējo praksi.

Nosakot mainīgās izmaksas, ir piemērotas šādas aptuvenās vidējās vienotās izmaksas atsevišķiem nolīgtiem kontroles pasākumiem:

revīzijas sertifikāti:

aptuvenās vidējās revīzijas izmaksas uz dotāciju ir 0,2 % no līgumsummas;

aptuvenās vidējās revīzijas izmaksas uz vienu pakalpojumu līgumu ir 0,1% no līgumsummas;

pēckontroles pasākumi:

pēckontroles, kas aptver pakārtotos darījumus par kopējo summu vidēji EUR 22 miljoni (EUR 17 miljoni ir ES finansējums), vidējās izmaksas ir EUR 50 000 (EUR 2300–3000 uz katru revīzijai pakļauto miljonu);

kontroles pasākumi uz vietas:

vidējās izmaksas pakalpojumu līgumiem, kas aptver pakārtotos darījumus par kopējo summu EUR 175 miljoni, ir EUR 75 000 (EUR 430 uz katru pārbaudīto miljonu).

2.2.3.2. Kontroles ieguvumi

Kontroles sistēma, ko izmanto pirmspievienšanās un PPI programmu kontrolei, ir pastāvīgi nodrošinājusi, ka kļūdu koeficients nepārsniedz 2 % no izdevumiem. Līdz 2010. gada beigām kopējie atgūtie līdzekļi no pabeigtām programmām, izmantojot decentralizēto pārvaldību, bija EUR 29 miljoni no kopējās revīzijai pakļautās summas, proti, EUR 3500 miljoniem (0,82 %).

Viena no iespējām, ko var izmantot, lai novērtētu esošās kontroles sistēmas nodrošināto ieguvumu decentralizētas pārvaldības sistēmā, ir izmantot noraidīto programmu īpatsvara rādītājus un tendences. Tā kā valstu sistēmas attīstās un var tikt apsvērta iespēja atteikties no iepriekšējas iepirkuma darījumu kontroles, veicot šādu iepriekšēju pārbaudi, Eiropas Savienības delegācijas noraidīto programmu īpatsvaram būtu jāsamazinās līdz ļoti zēmam līmenim.

Valstī, kas šobrīd tuvojas mērķim pievienoties Eiropas Savienībai, (Horvātijā) noraidīto programmu īpatsvars 2010. gadā ir pazeminājies līdz 14–20 % (atkarībā no programmas veida). Valstī, kurai vēl ir

diezgan daudz jāpaveic, lai varētu apsvērt iespēju ļaut atteikties no iepriekšējas kontroles, (Turcijā) noraidīto programmu īpatsvars ir no 19 % līdz pat vairāk nekā 60 %.

Programmas var noraidīt vairāku iemeslu dēļ — bieži vien, bet ne vienmēr, pamatojoties uz likumības un pareizības apsvērumiem. Pieņemot, ka puse programmu tiek noraidītas pareizības apsvēruma dēļ, pēc pieredzes var pamatoti secināt, ka iepriekšēja kontrole uz iepirkumu pamatotā sistēmā ļauj samazināt kļūdu līmeni, sākot ar 10–30 %, līdz mazāk nekā 2 %. Šajā saistībā nav ņemtas vērā atšķirības, kas varētu rasties, ja analīze tiktu veikta, nevis pamatojoties uz programmu skaitu, bet uz programmu budžetu. Tomēr var pieņemt, ka pašreizējā kontroles sistēma decentralizētas pārvaldības sistēmā ir pietiekami līdzsvarota, lai nodrošinātu, ka kļūdu koeficients atbilst Komisijas sākotnējam kontroles mērķim, proti, ne vairāk kā 2 % kļūdu.

Lai gan PPI ir izstrādāts tā, lai pēc iespējas drīzāk notiktu pāreja uz decentralizētu pārvaldību, centralizētas pārvaldības izmaksas var veidot būtisku PPI kopējo izmaksu daļu, ja pārvaldības pilnvaru nodošana vienlaikus tiek kavēta vairākās valstīs. Šāda situācija izveidojās 2010. un 2011. gadā un, visticamāk, saglabāsies līdz 2013. gadam.

Paplašināšanās ģenerāldirektorāts, izmantojot centralizētu un kopīgu pārvaldību, 2010. gadā koriģēja 350 maksājumus (veicot izdevumu atskaitīšanu vai atgūšanu) par kopējo summu vidēji EUR 6 miljoni. Tas ir aptuveni 1 % no kopējiem centralizēti veiktiem maksājumiem 2010. gadā, un šo rādītāju var izmantot kā aptuvenu rādītāju ieguvumam, ko nodrošinājušas papildu pārbaudes finanšu ķēdes pārbaūžu ietvaros un papildus tām.

Līdzīgi kā decentralizētas pārvaldības sistēmā, šis pieņēmums atbilst pieņēmumam, ka kontroles struktūra, ko šobrīd izmanto PPI kontrolei, ir pietiekami līdzsvarota attiecībā uz noteikto iekšējās kontroles mērķi.

2.2.3.3. Paredzamais līmenis neatbilstībai piemērojamiem noteikumiem

Revīzijas palāta līdz 2006. gadam darījumus saskaņā ar pirmspievienšanās instrumentu pastāvīgi novērtēja kā darījumus bez būtiskām kļūdām (kļūdu koeficients zemāks par 2 %), tādējādi apstiprinot pārvaldības nostāju attiecībā uz izmantotās kontroles sistēmas efektivitāti.

No 2007. gada Revīzijas palāta pārstāja veikt pirmspievienšanās instrumenta darījumu revīziju, izmantojot atsevišķu, pilnīgi reprezentatīvu paraugu. Kopš tā laika Revīzijas palāta pirmspievienšanās instrumenta darījumus vērtē kopā ar visiem pārējiem ārējās palīdzības instrumentu darījumiem. Tāpēc kopš 2007. gada nav iespējams veikt tieši pirmspievienšanās politikas jomas un kontroles sistēmas statistisku ekstrapolāciju.

Kopumā Revīzijas palāta ir konstatējusi, ka kopš 2007. gada ārējās palīdzības instrumentu kopējais kļūdu koeficients ir 2–5 %.

Ņemot vērā apsvērumus, kas minēti 2.2.3.2. sadaļā, ir pamats gaidīt, ka izmantotā pirmspievienšanās instrumenta kontroles sistēma nodrošina pareizu līdzsvaru starp kontroles izmaksām un ieguvumiem un ka tai būtu jānodrošina iekšējās kontroles mērķa, proti, mazāk nekā 2 % kļūdu no kopējiem izdevumiem, konsekventa sasniegšana nākotnē.

Turklāt jaunajā instrumentā ierosinātajiem elementiem, kas nodrošina vienkāršošanu un lielāku elastīgumu, būtu jāpamato šis pieņēmums, jo minētie elementi mazina atbilstības kļūdu rašanās iespējamību.

Taču radīsies jauni riski, jo turpmākajos gados pārvaldības pilnvaras tiks nodotas valstīm ar salīdzinoši vājām administratīvajām spējām.

Pat ja ir sarežģīti noteikt instrumenta struktūras uzlabojumu un jauno risku kopējo ietekmi, ir pamats pieņemt, ka kopējais iekšējās kontroles mērķis būs diapazonā, kas atbilst pašreizējiem rezultātiem.

Nobeigumā var konstatēt, ka kontroles sistēma šķiet pietiekami līdzsvarota. Paredzot sagatavot sīki izstrādātus kontroles plānus, kas iekļauti pārvaldītāju uz risku pamatotās ikgadējās ticamības apliecinājumu iegūšanas stratēģijās, sistēma ļauj palielināt vai samazināt mainīgās izmaksas, ja to prasa mainīgā risku struktūra, nodrošinot stabilu izmaksu un ieguvumu līdzsvaru.

Taču vispārējā kontroles sistēma, visticamāk, būs ļoti jutīga pret negatīvām nemainīgo kontroles izmaksu pārmaiņām, jo īpaši tāpēc, ka netiek ierosināts šīs izmaksas palielināt vienlaikus ar kopējām izmaksām.

2.3. Krāpšanas un pārkāpumu apkarošanas pasākumi

Norādīt esošos vai plānotos krāpšanas un pārkāpumu novēršanas un aizsardzības pasākumus.

Ņemot vērā to, ka Paplašināšanās ģenerāldirektorāts veic darbību riskantā vidē, tā sistēmām jābūt gatavām iespējamām atbilstības kļūdām darījumos un laikus jāparedz novēršanas, atklāšanas un korekcijas pasākumi iepirkuma un maksājumu procedūrās. Tas nozīmē, ka praktiski Paplašināšanās ģenerāldirektorāta atbilstības kontroles pasākumos galvenā uzmanība tiks pievērsta būtiskām iepriekšējām pārbaudēm, ko attiecībā uz iepirkuma darījumiem veiks Komisijas dienesti, kā arī sistemātiskām decentralizētu maksājumu sistēmu revīzijām, neaprobežojoties tikai ar Finanšu regulā noteiktajiem finanšu interešu aizsardzības pasākumiem. Paplašināšanās ģenerāldirektorāta atbilstības nodrošināšanas sistēma sastāv no šādām būtiskām komponentēm:

– preventīviem pasākumiem:

– palīdzības pārvaldības personāla obligātajām pamatmācībām, aptverot ar krāpšanu saistītos jautājumus;

– pamatnostādņu, tostarp Praktiskās rokasgrāmatas par līgumu slēgšanu, un pārvaldības instrukciju, kas iekļautas Paplašināšanās ģenerāldirektorāta Kontroles stratēģiskajā sistēmā, pieejamības nodrošināšanas (arī internetā);

– valstu īstenošanas iestāžu iepriekšējas revīzijas pirms pārvaldības pilnvaru nodošanas, tostarp novērtējuma veikšanas, lai nodrošinātu, ka iestādēs, kas pārvalda attiecīgo finansējumu, tiek īstenoti atbilstīgi krāpšanas apkarošanas pasākumi, lai novērstu un atklātu krāpšanu Eiropas Savienības finansējuma pārvaldībā;

– saņēmējvalstī pieejamo krāpšanas apkarošanas mehānismu iepriekšējas izvērtēšanas kā daļas no publiskā finansējuma pārvaldības atbilstības kritēriju novērtējuma budžeta atbalsta saņemšanai

(proti, stingras apņemšanās cīnīties pret krāpšanu un korupciju, atbilstīgām kontroles iestādēm, pietiekamai tiesu iestāžu kapacitātei un efektīviem reaģēšanas un sankciju mehānismiem);

– visu valsts līmenī slēgto iepirkuma līgumu iepriekšējas kontroles, no kuras iespējams atteikties pēc tam, kad nodrošināta valsts sistēmu atbilstība stingriem pārvaldības un kontroles kritērijiem;

– pārkāpumu atklāšanas un korektīviem pasākumiem:

– iepriekšējām darījumu pārbaudēm, ko veic Komisijas dienesti;

– iekšējām un ārējām revīzijām un pārbaudēm, tostarp revīzijām, ko veic Eiropas Revīzijas palāta;

– retrospektīvām pārbaudēm un līdzekļu atgūšanas pasākumiem.

Turklāt, ja pastāv aizdomas, ka pieļauts tīšs pārkāpums (krāpšana), Paplašināšanās ģenerāldirektorāta rīcībā ir citi, tostarp šādi pasākumi:

– maksājumu termiņa atlikšana un paziņošana iestādei;

– īpašas mērķa revīzijas (*ad hoc* revīzija / revīzija tiesvedības vajadzībām);

– agrās brīdināšanas sistēma un līgumu stingrāka uzraudzība;

– līguma darbības apturēšana/pārtraukšana;

– atbalsta atņemšanas procedūra;

– ar finansējumu saistīto pakalpojumu sniegšanas pieprasījumu apturēšana, ko veic valstu fondi;

– pārvaldības pilnvaru nodošanas apturēšana vai atcelšana.

Paplašināšanās direktorāts turpinās izstrādāt savu krāpšanas apkarošanas stratēģiju atbilstīgi Komisijas 2011. gada 24. jūnijā pieņemtajai jaunajai krāpšanas apkarošanas stratēģijai (*CAFS*).

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS PAREDZAMĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Attiecīgā(-s) daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija(-s) un budžeta izdevumu pozīcija(-s)

– Esošās budžeta izdevumu pozīcijas

Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām.

Daudzga du finanšu shēmas izdevumu kategorij a	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	Numurs [Apraksts]		dif./nedif. ³²	no EBTA ³³ valstīm	no kandidāt valstīm ³⁴	no trešām valstīm
4. izdev umu kategorij a	04 01 04 13 Pirmspievienošanās palīdzības instruments (PPI) – Cilvēkresursu elements – administratīvās pārvaldības izdevumi	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
4. izdev umu kategorij a	04 06 01 <i>Pirmspievienošanās palīdzības instruments</i> <i>(PPI) – Cilvēkresursu attīstība</i>	Dif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
4. izdev umu kategorij a	05 01 04 03 Pirmspievienošanās palīdzība politikas jomā „Lauksaimniecība un lauku attīstība” (IPARD) – administratīvās pārvaldības izdevumi	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
4. izdev umu kategorij a	05 05 02 <i>Pirmspievienošanās programma lauku</i> <i>attīstībai (IPARD)</i>	Dif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
4. izdev umu kategorij a	13 01 04 02 Pirmspievienošanās palīdzības instruments (PPI) – reģionālās attīstības elements – administratīvās pārvaldības izdevumi	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ

³² Dif. — diferencētās apropriācijas; nedif. — nediferencētās apropriācijas.

³³ EBTA — Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija.

³⁴ Kandidātvalstis un attiecīgā gadījumā potenciālās kandidātvalstis no Rietumbalkāniem.

4. izdevumu kategorija	13 05 02 <i>Pirmspievienošanās palīdzības instruments (PPI) – Reģionālās attīstības elements</i>	Dif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
4. izdevumu kategorija	13 05 03 01 Pārrobežu sadarbība (PRS) — ieguldījumi no 1.b apakšpozīcijas	Dif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
4. izdevumu kategorija	13 05 03 02 Kandidātvalstu un potenciālo kandidātvalstu pārrobežu sadarbība un dalība struktūrfondu starptautiskajās un starpreģionālajās sadarbības programmās – iemaksa no 4. izdevumu kategorijas	Dif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
4. izdevumu kategorija	22 01 04 01 Pirmspievienošanās palīdzība – administratīvās pārvaldības izdevumi	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
4. izdevumu kategorija	22 01 04 04 Tehniskās palīdzības un informācijas apmaiņas biroja (TAIEX) pirmspievienošanās darbība – administratīvās pārvaldības izdevumi	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
4. izdevumu kategorija	22 01 04 30 Izglītības, audiovizuālās joma un kultūras izpildaģentūra – iemaksa no 4. izdevumu kategorijas programmām politikas jomā „Paplašināšanās”	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
4. izdevumu kategorija	22 02 01 <i>Pārejas posma un iestāžu veidošanas atbalsts kandidātvalstīm</i>	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	JĀ
4. izdevumu kategorija	22 02 02 <i>Pārejas posma un iestāžu veidošanas atbalsts potenciālajām kandidātvalstīm</i>	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	JĀ
4. izdevumu kategorija	22 02 03 <i>Pagaidu civilās pārvaldes Rietumbalkānos</i>	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
4. izdevumu kategorija	22 02 04 01 Pārrobežu sadarbība (PRS) starp PPI valstīm un dalība ERAF starpvalstu/starpreģionālās programmās un ENPI jūras baseina	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ

a	programmās					
4. izdevumu kategorija	22 02 04 02 Pārrobežu sadarbība (PRS) ar dalībvalstīm	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
4. izdevumu kategorija	22 02 06 <i>Tehniskās palīdzības un informācijas apmaiņas biroja (TAIEX) pārejas posma darbība</i>	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
4. izdevumu kategorija	22 02 07 01 Reģionālās un horizontālās programmas	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
4. izdevumu kategorija	22 02 07 02 Savienības atbalsta rezultātu novērtējums, kontroles un revīzijas pasākumi	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
4. izdevumu kategorija	22 02 10 02 Informācija un komunikācija trešām valstīm	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
4. izdevumu kategorija	22 02 07 03 Finansiālais atbalsts Kipras turku kopienas ekonomiskās attīstības veicināšanai	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ
4. izdevumu kategorija	32 04 11 <i>Enerģētikas kopiena</i>	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ

– No jauna veidojamās budžeta pozīcijas

Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām.

PPI II budžets tiks veidots saskaņā ar Finanšu regulas 41. pantu. Lai gan šim tiesību aktam atvēlēto kopējo finansējumu izmanto paplašināšanās politikas īstenošanai, attiecīgo pasākumu pārvaldību kopīgi veic Paplašināšanās ģenerāldirektorāts, Reģionu politikas ģenerāldirektorāts, Nodarbinātības, sociālo lietu un iekļautības ģenerāldirektorāts un Lauksaimniecības un lauku attīstības ģenerāldirektorāts. Katram no šiem dienestiem ir jāuzņemas atbildība par savu(-ām) politikas jomu(-ām), neskarot Paplašināšanās ģenerāldirektorāta vispārējo koordinators funkciju.

Šajā saistībā PPI II atvēlētais kopējais finansējums tiks sadalīts politikas jomām, nodrošinot atbilstīgu kompleksu politiku un ņemot vērā saņēmējvalstu vajadzības un kopēju vienošanos četru ģenerāldirektorātu starpā. Lai nodrošinātu stratēģisko dokumentu un budžeta efektīvu īstenošanu, nepieciešamības gadījumā būs iespējama finansējuma pārvietošana starp politikas jomām, vienojoties ar dienestu, kas atbildīgs par attiecīgo politikas jomu.

Lai efektīvi un iedarbīgi pabeigtu palīdzības sniegšanas procesu, tiks nodrošināta vienmērīga pāreja no PPI uz PPI II.

Lai nodrošinātu atbilstību budžeta līdzekļu sadalei par darbības jomām un pārvaldības principiem, sīki izstrādāta budžeta struktūra tiks ierosināta 2014. gada budžetā.

3.2. Paredzamā ietekme uz izdevumiem

3.2.1. Paredzamās ietekmes uz izdevumiem kopsavilkums

Miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

Daudz gadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	4	Globālā Eiropa
--	---	----------------

ĢD: AGRI/ELARG/EMPL/EMPL/REGIO			2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	KOPĀ
• Darbības apropriācijas										
<i>22 02 Finansiālā palīdzība kandidātvalstīm / potenciālajām kandidātvalstīm</i> <i>04 06 01 Cilvēkresursi</i> <i>05 05 02 Lauku attīstība</i> <i>13 05 02 Reģionālā attīstība</i> <i>13 05 03 PRS</i> <i>32 04 11 Enerģētikas kopiena</i>	Saistības	(1)	1842,5	1879,4	1917,0	1955,3	1994,4	2034,3	2075,6	13 698,6
	Maksājumi ³⁵	(2)	368,5	1112,9	1872,2	1909,6	1947,8	1986,8	2026,6	11 224,4
22 02 07 03 Finanšiālais atbalsts Kīpras turku kopienas ekonomiskās attīstības veicināšanai ³⁶	Saistības	(1a)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	
	Maksājumi	(2a)	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	
Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem ³⁷										

³⁵ Maksājumi, kas saistīti tikai ar jauno PPI instrumentu.

³⁶ Kamēr nav veiktas korekcijas, kuras paredzētas 11. pantā Padomes Regulā, ar ko nosaka daudz gadu finanšu shēmu 2014.–2020. gadam, finansiālās vajadzības Kīpras turku kopienas atbalstam sedz no kopējiem piešķirumiem, kuri atvēlēti pirmspievienošanās palīdzības instrumentam.

³⁷ Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās „BA” pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

22 01 04 01/04/30 04 01 04 13 05 01 04 03 13 01 04 02		(3)	55,4	56,5	57,7	58,8	60,0	61,2	61,8	411,4
KOPĀ — ĢD ELARG/AGRI/EMPL/REGIO apropriācijas	Saistības	=1+1 a +3	1898,0	1935,9	1974,6	2014,1	2054,4	2095,5	2137,4	14 110,1
	Maksājumi	=2+2 a +3	423,9	1169,4	1929,8	1968,4	2007,8	2048,0	2088,5	11 635,8

• KOPĀ — Darbības apropriācijas	Saistības	(4)	1842,5	1879,4	1917,0	1955,3	1994,4	2034,3	2075,6	13 698,6
	Maksājumi	(5)	368,5	1112,9	1872,2	1909,6	1947,8	1986,8	2026,6	11 224,4
• KOPĀ — Administratīvās apropriācijas, ko finansē no īpašo programmu piešķirumiem		(6)	55,4	56,5	57,7	58,8	60,0	61,2	61,8	411,4
KOPĀ — Daudzgadņu finanšu shēmas 4. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	Saistības	=4+ 6	1898,0	1935,9	1974,6	2014,1	2054,4	2095,5	2137,4	14 110,1
	Maksājumi	=5+ 6	423,9	1169,4	1929,8	1968,4	2007,8	2048,0	2088,5	11 635,8

Daudzgamu finanšu shēmas izdevumu kategorija	5	ADMINISTRATĪVIE IZDEVUMI
---	----------	---------------------------------

Miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	KOPĀ
ĢD: ELARG/AGRI/REGIO/EMPL								
• Cilvēkresursi	27,0	26,1	25,7	25,7	25,7	25,7	25,7	181,5
• Citi administratīvie izdevumi	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	5,3
KOPĀ — ĢD: ELARG/AGRI/REGIO/EMPL	27,7	26,8	26,5	26,4	26,4	26,4	26,4	186,8

KOPĀ — Daudzgamu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	(Saistību summa = maksājumu summa)	27,7	26,8	26,5	26,4	26,4	26,4	26,4	186,8
--	------------------------------------	------	------	------	------	------	------	------	-------

Miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

		2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	KOPĀ
KOPĀ — Daudzgamu finanšu shēmas 1.–5. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	Saistības	1925,7	1962,7	2001,1	2040,6	2080,9	2122,0	2163,9	14 296,8
	Maksājumi	451,7	1196,2	1956,3	1994,9	2034,2	2074,4	2114,9	11 822,6

3.2.2. Paredzamā ietekme uz darbības apropriācijām

Ņemot vērā nākamo plānošanas posmu, kura rezultātus mēs nevaram prognozēt, pašreiz izmaksas nav skaidri nosakāmas vai ir mainīgas. Tāpēc šobrīd nav iespējams aprēķināt vienības izmaksas. Rezultātus nevar izteikt tikai skaitļos, jo progresu vērtē, ņemot vērā valstu progresu ceļā uz pievienošanu Eiropas Savienībai. Izdevumu un vienības izmaksu aprēķini tiks sniegti, pamatojoties uz vajadzību novērtējumu pēc tam, kad tiks sagatavoti un apstiprināti valsts un starpvalstu stratēģijas dokumenti.

- Priekšlikums/iniciatīva neparedz darbības apropriāciju izmantošanu
- Priekšlikums/iniciatīva paredz darbības apropriāciju izmantošanu

3.2.3. Paredzamā ietekme uz administratīvajām apropriācijām

3.2.3.1. Kopsavilkums

- Priekšlikums/iniciatīva neparedz administratīvo apropriāciju izmantošanu
- Priekšlikums/iniciatīva paredz administratīvo apropriāciju izmantošanu šādi:

Piezīme: 5. izdevumu kategorijā iekļauti dati, kas attiecas uz ELARG ĢD un ES delegācijām un AGRI/REGIO/EMPL ĢD. 4. izdevumu kategorijā iekļauti dati, kas attiecas uz ELARG/EMPL/AGRI/REGIO ĢD.

Miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	KOPĀ
--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	------

Daudz gadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJA								
Cilvēkresursi	27,0	26,1	25,7	25,7	25,7	25,7	25,7	181,5
Citi administratīvie izdevumi	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	5,3
Starpsumma — daudz gadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJA	27,7	26,8	26,5	26,4	26,4	26,4	26,4	186,8

Ārpus daudz gadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS ³⁸								

³⁸ Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās „BA” pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

Cilvēkresursi	49,9	50,9	52,0	53,0	54,1	55,1	55,7	370,6
Citi administratīvie izdevumi	5,5	5,6	5,7	5,8	5,9	6,1	6,2	40,8
Starpsumma — ārpus daudzgadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS	55,4	56,5	57,7	58,8	60,0	61,2	61,8	411,4

KOPĀ	83,2	83,3	84,1	85,3	86,4	87,6	88,3	598,2
-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	--------------

3.2.3.2. Paredzamās cilvēkresursu vajadzības

- Priekšlikums/iniciatīva neparedz cilvēkresursu izmantošanu
- Priekšlikums/iniciatīva paredz cilvēkresursu izmantošanu šādi:

Piezīme: 5. izdevumu kategorijas pozīcijā „Darbinieki” iekļauti dati, kas attiecas uz ELARG ĢD un ES delegācijām, AGRI/EMPL/REGIO ĢD galvenajām mītnēm, kā arī ir ņemta vērā darbavietu skaita samazināšana, kas saistīta ar Horvātijas delegāciju pakāpenisku likvidāciju.

4. izdevumu kategorijā iekļauti dati, kas attiecas uz ELARG/EMPL/AGRI/REGIO ĢD.

Paredzamais apjoms izsakāms veselos skaitļos (vai maksimāli ar vienu zīmi aiz komata)

	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
• Štatu saraksta amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)							
22 01 01 01 (Galvenā mītne un Komisijas pārstāvniecības)	108,0	107,0	105,0	105,0	105,0	105,0	105,0
04 01 01 01 (Galvenā mītne un Komisijas pārstāvniecības)	10,9	10,9	10,5	10,5	10,5	10,5	10,5
05 01 01 01 (Galvenā mītne un Komisijas pārstāvniecības)	9	9	9	9	9	9	9
13 01 01 01 (Galvenā mītne un Komisijas pārstāvniecības)	13	13	13	13	13	13	13

22 01 01 02 (Delegācijas) ³⁹	46,0	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0
22 01 05 01 (Netiešā pētniecība)	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.
10 01 05 01 (Tiešā pētniecība)	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.
• Ārštata darbinieki (izsakot ar pilnslodzes ekvivalentu — FTE)⁴⁰							
22 01 02 01 (CA, INT, SNE, ko finansē no vispārīgajām apropriācijām)	18,6	18,5	18,3	18,1	18,1	18,1	18,1
04 01 02 01 (CA, INT, SNE, ko finansē no vispārīgajām apropriācijām)	-	-	-	-	-	-	-
05 01 02 01 (CA, INT, SNE, ko finansē no vispārīgajām apropriācijām)	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9
13 01 02 01 (CA, INT, SNE, ko finansē no vispārīgajām apropriācijām)	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
22 01 02 02 (CA, INT, JED, LA un SNE delegācijās)	17,7	17,5	17,3	17,2	17,2	17,2	17,2

³⁹ Tostarp 5 FTE PPI palīdzības sniegšanas pabeigšanai un uzraudzībai Horvātijā 2014. gadā.

⁴⁰ CA — līgumdarbinieki, INT — pagaidu darbinieki (*Intérimaire*), JED — jaunākie eksperti delegācijās (*Jeune Expert en Délégation*), LA — vietējie darbinieki, SNE — valstu norīkotie eksperti.

22 01 04 01/04 ⁴¹	– galvenajā mītnē ⁴²	102,3	100,1	98	96	93,9	91,9	90
	– delegācijās	399,5	400,6	401,7	402,8	403,9	404,9	405,9
04 01 04 13	delegācijās	13,2	13,3	13,3	13,3	13,4	13,4	13,4
05 01 04 03	delegācijās	5	5	5	5	5	5	5
13 01 04 02	delegācijās	39,7	39,8	39,9	40,0	40,1	40,2	40,3
22 01 05 02	(CA, INT, SNE — Netiešā pētniecība)	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.
10 01 05 02	(CA, INT, SNE — Tiešā pētniecība)	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.
	Citas budžeta pozīcijas (precizēt)	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.	n.p.
KOPĀ		789,3	781	777,3	776,2	775,3	774,5	773,7

Cilvēkresursu vajadzības tiks nodrošinātas, izmantojot attiecīgā ģenerāldirektorāta darbiniekus, kuri jau ir iesaistīti konkrētās darbības pārvaldībā un/vai ir pārgrupēti attiecīgajā ģenerāldirektorātā, vajadzības gadījumā izmantojot vadošajam ģenerāldirektorātam gada budžeta sadales procedūrā piešķirtos papildu resursu un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

⁴¹ Saskaņā ar robežlielumiem attiecībā uz ārštata darbiniekiem, ko finansē no darbības apropriācijām (kādreizējām „BA” pozīcijām). Šajā budžeta pozīcijā ir iekļauts arī finansējums 22 FTE palīdzības īstenošanai Kipras turku kopienai, kā arī palīdzības uzraudzībai un pakāpeniskai pārtraukšanai. Šā finansējuma sniegšana tiks pārtraukta un pārcelta uz attiecīgo budžeta pozīciju pēc tam, kad tiks veiktas korekcijas, kuras paredzētas 11. panta otrajā daļā Padomes Regulā, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2014.–2020. gadam.

⁴² Galvenokārt struktūrfondi, Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA) un Eiropas Zivsaimniecības fonds (EZF).

Veicamo uzdevumu apraksts

Ierēdņi un pagaidu darbinieki	Finansiālās palīdzības plānošana, programmu izstrāde, pārvaldība un uzraudzība
Ārštata darbinieki	Finansiālās palīdzības plānošana, programmu izstrāde, pārvaldība un uzraudzība

3.2.4. *Saderība ar daudzgadu finanšu shēmu 2014.–2020. gadam*

- Priekšlikums/iniciatīva atbilst daudzgadu finanšu shēmai 2014.–2020. gadam.
- Pieņemot priekšlikumu/iniciatīvu, jāpārplāno attiecīgā izdevumu kategorija daudzgadu finanšu shēmā.

Paskaidrot, kas tieši jāpārplāno, norādot attiecīgās budžeta pozīcijas un atbilstīgās summas.

- Pieņemot priekšlikumu/iniciatīvu, jāpiemēro elastības instruments vai jāpārskata daudzgadu finanšu shēma.⁴³

Paskaidrot, kas jādara, norādot attiecīgās izdevumu kategorijas un budžeta pozīcijas, kā arī atbilstīgās summas.

3.2.5. *Trešo personu iemaksas*

- Priekšlikums/iniciatīva neparedz trešo personu līdzfinansējumu.
- Priekšlikums/iniciatīva paredz šādu līdzfinansējumu:

Apropriācijas miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

	Gads N	Gads N+1	Gads N+2	Gads N+3	Norādīt tik gadus, cik vajadzīgs, lai parādītu ietekmes ilgumu (sk. 1.6. punktu)			Kopā
<i>Norādīt līdzfinansētāju struktūru</i>								
KOPĀ — Līdzfinansējuma apropriācijas								

⁴³ Sk. Iestāžu nolīguma 19. un 24. punktu.

3.3. Paredzamā ietekme uz ieņēmumiem

- Priekšlikums/iniciatīva finansiāli neietekmē ieņēmumus.
- Priekšlikums/iniciatīva finansiāli ietekmē:
  - pašu resursus
  - dažādus ieņēmumus

Miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

Budžeta ieņēmumu pozīcija	Kārtējā budžeta gadā pieejamās apropriācijas	Ietekme uz priekšlikumu/iniciatīvu ⁴⁴					Ievietot tik aiļu, cik vajadzīgs, lai parādītu ietekmes ilgumu (sk. 1.6. punktu)		
		Gads N	Gads N+1	Gads N+2	Gads N+3				
... pants									

Attiecībā uz īpaši novirzāmiem dažādiem ieņēmumiem norādīt attiecīgo(-ās) izdevumu pozīciju(-as).

Norādīt ietekmes uz ieņēmumiem aprēķināšanas metodi.

⁴⁴ Norādītajām tradicionālo pašu resursu (muitas nodokļi, cukura nodevas) summām jābūt neto summām, t. i., bruto summām, no kurā atskaitītas iekasēšanas izmaksas 25 % apmērā.